SUMAR

HUGO-urile japoneze pe anul 1984 3
Premiile franceze pe anul 1984 4
In memoriam - Cristian Ionescu 5
Întoarcerea 8
Într-o zi, cândva........ 9
Dincolo de plopi 17
Decor scenic cu spinari si partoni 28
Bogăţia nemuririi 32
Mirabila făptură 34
Marea colină 35
Surpriza 37
Un accident stupid 38
Universul Star Trek 40
Remember Stanislaw Lem 46
Autografe pe "Carul de foc" 57
Dicţionar BD – Radu Marian 58
Repetitivele civilizaţii 60

CPSF ANTICIPAŢIA - CASETA REDACŢIEI

CPSF ANTICIPAŢIA - colecţia de povestiri SF
www. anticipatia.kogaion.net
Revistă editată de:
Fundaţia SocRaTeE, Preşedinte: Alexandru Mironov
Asociaţia Tinerilor Jurnalişti şi Protecţia Mediului Dolj
Preşedinte: Viorel Lazăr (lazarviorel@yahoo.com)
Redactor-şef: Aurel Cărăşel (aurel_carasel@yahoo.com)
Redactori: Dodo Niţă, Arthur Codrescu, Marius Ghergu, Ion Ilie Iosif, Dan Mihăilescu, Sorin Repanovici
Grafică coperta 1-2: Marius Ghergu
Grafică interior: Marius Ghergu
Tehnoredactare: Mihaela Lazăr
Machetare coperte: Octavian Mitrică
Adresa redacţiei: Str. Anton Cehov nr. 8, cod 011998, sector 1 Bucureşti
Telefon: 021-2223048/ 021-2313224/ 021-2227636, *Fax*: 021-2227636
ISSN 1220-8620

Istoria SF acum 22 de ani

Ion Doru BRANA

HUGO-URILE JAPONEZE PE ANUL 1984

Premiile nipone **Seiun-sho** pentru roman şi pentru proză scurtă au fost câştigate de Chohei Kanbayashi pentru romanele "Teki Wa Kaizoku: Kaizoku-Ban" ("Inamicii sunt piraţii: Ediţie-pirat") şi "Super Phoenix".

Premiul pentru cel mai bun roman străin i-a revenit lui Barrington Bayley, cu «The Garments of Caean»/ 1976, în traducerea lui Wataru Fuyuykawa, iar premiul pentru proză scurtă străină lui Roger Zelazny, cu «Unicorn Variations»/1981 (premiul HUGO), în traducerea lui Jun Kazami.

«Dark Crystal» a câştigat premiul la categoria film, învingînd la limită «Return of the Jedi».

Yoshitaka Amano a fost declarat cel mai bun artist plastic. Premiul pentru fanzin a fost decernat publicaţiei "Horaizuma", editată de grupul SF al Universităţii Keio, din Tokyo. Tatsumi Takayuki şi cunoscutul scriitor Tetsu Yano au primit Premiul special *Takumi Shibano* pentru activitatea deosebită, desfăşurată în cadrul fandomului.

(material preluat din infzinul QUARK nr. 39/1984)



PREMIILE FRANCEZE PE ANUL 1984

Grand Prix de la Science Fiction Francaise pe anul 1984 a revenit, după cum urmează, pentru:

-roman: «Le champ du reveur» de Jean Pierre Hubert;

-povestire: «Les nageurs de sable» de Jean Claude Dunyach;

-roman pentru adolescenţi: «Le naviluk» de Therese Roche.

«Le champ du reveur» este al cincilea roman al talentatului scriitor alsacian.

Dunyach este un tânăr specialist în computere, din Toulouse, iar povestirea este prima dintr-un popular ciclu, publicat în «Fiction».

Un GPSFF special a fost acordat lui Henri Delmas şi lui Alain Julian pentru lucrarea lor de referinţă «Le rayon SF», un index exhaustiv al scrierilor de SF publicate în Franţa până în anii '80.

Premiul APOLLO pe anul 1984 a revenit romanului «Les semeurs d'abîmes» de Serge Brussollo. Pentru a doua oară de la înfiinţare, premiul revine unui roman francez şi nu unuia american sau britanic. Fenomenul este grăitor pentru actualul nivel al SF-ului din Franţa, iar Brussollo oferă controversatei edituri FLEUVE NOIR cea mai bună carte apărută vreodată în colecţia acesteia, ANTICIPATION.

(Ambele premii franceze sunt votate şi decernate de un juriu alcătuit din profesionişti şi se acordă, ca şi HUGO-urile, pentru apariţii din anul precedent.)

Un **Premiu COSMOS 2000** (votat de clienţii librăriei SF omonime din Paris) a fost atribuit traducerii romanului «Radix» scris de A.A. Attanasio (este oarecum bizar succesul înregistrat de această lucrare în Franţa, dar care a trecut aproape neobservată în SUA).

În sfârşit, lista candidaturilor la **Premiul ROSNY-AÎNE** cuprinde, la categoria roman: «Le travail du furet a l'interieur du poullailler» de Jean-Pierre Andrevon; «En souvenir du futur» de Philippe Curval; «»L'arbre d'or» de Michel Grimaud; «Le champ du reveur» de J.-P. Hubert; «Nuage» de Emmanuel Jouanne şi «Chromville» de Joelle Wintrebert.

La categoria proză scurtă: «Details de l'exposition» de J.-C. Duniach, «Le clavier incendie» de Lionel Evrard, «Le corp du texte» şi «Multiplication du voleur» de E. Jouanne

(Premiul ROSNY-AÎNE este un premiu asemănător HUGO-ului, votat prin corespondenţă şi decernat în cadrul Convenţiilor Naţionale Franceze).

(material preluat din infzinul QUARK nr.4/1/1984)

Mihaela IONESCU

IN MEMORIAM



CRISTIAN IONESCU

A plecat dintre noi discret, aşa cum şi-a trăit întreaga viaţă.

Nu se afla în vreo călătorie în Franţa lui cea dragă, nici în Olanda sau Belgia tinereţilor sale. Nici în vreuna din ţările africane pe care le cunoştea mai bine decât Scipio Africanul – fie ea Camerun, Congo, Burchina, Gabon, Cote d'Ivoire, Nigeria sau chiar Africa de Sud. Cu atât mai puţin, nu s-a dus de data asta nici în America de Sud, nici în Orientul Apropiat, nici în China sau Coreea de Sud, în India sau Pachistan. Ţările lumii din nord, din Danemarca şi Finlanda, ca şi cele din sud, din Maroc, Algeria şi până în Tunisia le văzuse demult şi, în mod clar, nu a mai plecat în acele direcţii. Acum a plecat către acel „undiscovered country from whose bore no traveller returned" (ţara nedescoperită de la graniţele căreia nici un călător nu s-a mai înapoiat), despre care vorbea cu atâta patos Hamlet, eroul tipic al lui Shakespeare.

Nu vom vorbi aici nici despre pictorul talentat, nici despre colecţionarul de timbre şi nici despre bibliofilul pasionat care a reuşit să adune o bibliotecă SF probabil fără egal în România; foarte puţini oameni se pot mândri cu faptul că au intrat zilnic în librării şi anticariate şi că şi-au cheltuit cea mai mare parte din banii coşului zilnic cumpărînd cărţi,

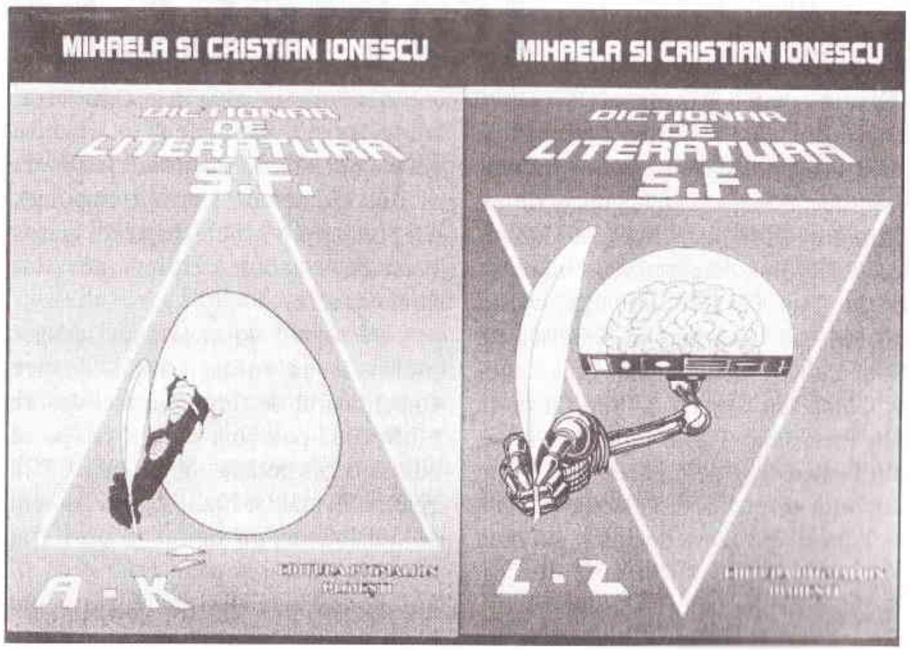
atlase, enciclopedii şi adunînd colecţii impresionante de reviste. Cărţile, mai ales, au fost marea pasiune a lui Cristian Traian Ionescu (Cristi Ionescu, cum îi spuneau apropiaţii).

Economist, director de întreprindere de Comerţ Exterior între 1987-1989, deputat, vicepreşedinte al Comisiei de politică externă a Parlamentului în 1992, ministru adjunct şi apoi ministru al Comerţului Exterior între 1993-1995, ambasador în Grecia între 1995-1997, în fine, vicepreşedinte al CNVM, iată pe scurt traiectoria socială a lui Cristian Ionescu.

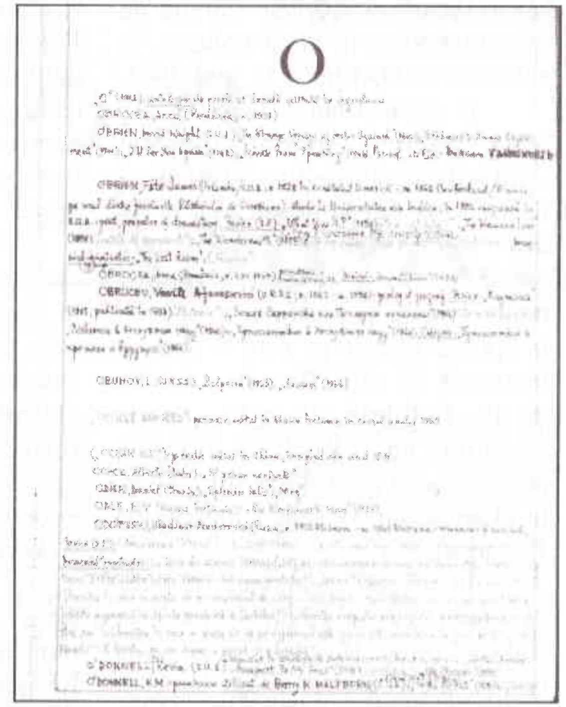
Fără să fie nici o clipă atins de beţia puterii, a preferat să locuiască în aceeaşi casă de dinainte de Revoluţie şi să-şi păstreze vechii prieteni. Un singur lucru s-a schimbat permanent în viaţa sa – fiecare nou loc de muncă însemna o altă adăugire în bibliotecă.

La Sulina (unde a fost timp de doi ani director al Intreprinderii de comerţ exterior Port Liber Sulina, prietenii cei mai constanţi erau vânzătorul de la singura librărie din oraş şi directoarea bibliotecii orăşeneşti, care-l invita la toate manifestările instituţiei; aici şi-a găsit răgazul să dactilografieze manuscrisul „Dicţionarului SF", în prima sa formă.

Este interesant şi deloc întâmplător faptul că întreaga sa carieră profesională s-a întrepătruns permanent cu interesul şi dragostea



pentru literatura SF, de aventură şi paranormal. În 1992, colabora constant cu Dodo Niţă şi Cristian Daniel Dumitru de la editura *CRISTIAN* din Craiova, precum şi cu fraţii Bănuţă de la rev. „Jurnalul SF" din Bucureşti. Cu cei 30.000 de lei luaţi pentru traducerea „Cavaleriei stelare" de la ed. *CRISTIAN* îşi face campania politică la Tulcea şi devine deputat.



Fire modestă şi discretă, deşi ajuns între timp ministru şi ambasador, continuă să frecventeze tarabele cu cărţi de pretutindeni, spre disperarea body-guard-ului său, dar şi să-şi uimească noii colegi, membri ai Coprului Diplomatic, din postura de inegalabil povestitor al amintirilor fabuloaselor călătorii din Africa, continent de referinţă pentru diplomaţia românească, cât şi cu interesul pentru cărţi. La Atena o sprijină pe românca Manuela Marinescu să deschidă prima librărie de carte românească, librăria „Eminescu", pe strada Harilao Tricoupi, la numai doi paşi de Academia ateniană.

Revenit în ţară, în paralel cu cariera profesională, Cristian Ionescu continuă să publice, să cumpere din ce în ce mai multe cărţi şi să participe la viaţa culturală a cetăţii. În 2005, contribuie cu exemplare rare din biblioteca personală la Expoziţia de traduceri româneşti din opera lui Jules Verne, organizată la Biblioteca Franceză din Bucureşti. Aceeaşi colecţie este apoi expusă şi la sediul UNESCO din Bucureşti, la invitaţia lui Alexandru Mironov.

Opera care-l înscrie definitiv în patrimoniul literaturii SF este „Dicţionarul SF", la care începuse să lucreze încă din 1980, odată cu revenirea în ţară de la postul ocupat la Agenţia Economică din Franţa. Începe să-l publice treptat, mai întâi în câteva fascicule din rev. „467" din Craiova, în „Jurnalul SF" şi în rev. „Flacăra" din Bucureşti, sub titlul de „Index SF". În final, lucrarea apare

sub titlul de «Dicţionar sintetic de literatură SF», în două volume, la editura PYGMALION, în anul 2004.

În „Almanahul Anticipaţia" din 1994 publică studiul intitulat „Colecţia de Povestiri Ştiinţifico-Fantastice acum 40 de ani", iar în cel din 1995 studiul „Cred quia possibile" (SF şi religie). Scrie mai multe prefeţe şi postfeţe, în special la operele literare pe care le traduce împreună cu soţia (la «Stea dublă» de R. Heinlein, la «Un caz de conştiinţă de J. Blish, la «Maşina eternităţii» de M. Clifton şi F. Riley, la «Lumile lui Magnus Ridolph» de J. Vance).

În aceeaşi colaborare, traduce de asemenea, în 1994, «Infanteria stelară» de R. Heinlein şi «Lumea non-A» de A.E. Van Vogt, precum şi «Lumile lui Magnus Ridolph» de Jack Vance, în 2002. În «Jurnalul SF» publică periodic un mic glosar de teme şi noţiuni SF, precum şi o serie de medalioane literare, dedicate lui Isaac Asimov, lui Stephen King şi lui Lester Del Ray.

Personaj destul de puţin cunoscut în fandomul SF românesc, în primul rând din cauza deosebitei sale modestii, **Cristian Traian Ionescu** rămâne o figură intrată definitiv în galeria marilor cunoscători şi colecţionari de ARTĂ SF, căreia îi aparţine, printre alţii şi «domnul Science Fiction», Forest Ackerman.

Acolo, în lumile galactice de unde ne priveşte cu simpatie, îi transmitem un singur gând - Cristi Ionescu eşti, încă, printre noi.

Radu HONGA

ÎNTOARCEREA

Nava, lansată cu mulţi ani în urmă în spaţiul cosmic, revenise la bază. La plecare, în ea fuseseră încărcate toate dovezile materiale care ar fi putut să le arate altor fiinţe că pe Terra există viaţă inteligentă: filme, cărţi, formule matematice etc.

Acum însă nava aştepta complet goală, în mijlocul uriaşului cosmodrom. În ea, nu se mai găsea nici măcar combustibilul de rezervă, utilizabil numai în cazuri extreme. În schimb, pe panoul din cabina de comandă, pământenii au descoperit un mesaj neaşteptat, caligrafiat cu îngrijire, în limba engleză: «Vă mulţumim. Mai trimiteţi!».

Short story

Marian MIHAI

ÎNTR-O ZI, CÂNDVA...

Motto

A¿ vrea ca amintirile să poată să reînvie personajele care joacă în ele... (H.T.F.)

Întinderile pustii, obsedante întinderi sufocate în crusta de nisip roşcat, lasă loc către răsărit stâncăriei de la poalele muntelui. Spre apus, un astru imens cotropeşte bolta cu flăcări apocaliptice, bolnave, învolburînd orizontul. Stârnită din senin, furtuna îşi aruncă valurile de praf urnite dinspre înălţime, prăbuşindu-le greoaie spre dunele modelate absurd în creneluri contorsionate. Avalanşa sufocă în întunericul fierbinte imensul deşert, vibrînd odată cu atmosfera încinsă.

Bărbatul privea cu ochii întredeschişi, culcat în nisip, aşteptînd să moară. Respira greu, sacadat. Strângea în mâini pietre ascuţite, ca să simtă durerea. O clipă, după care clipi nedumerit: se văzu brusc cu alţi ochi, de undeva de sus, fiinţă neputincioasă înmbrăcată într-un costum orbitor de alb, cu piciorul drept aproape zdrobit de stânca prăbuşită. La câţiva paşi, aşteaptă tancheta, uriaşă pasăre doborâtă, cu trapa de la intrare rămasă deschisă. Îşi trase respiraţia, consumînd din ultimii litri oxigen rămas. Îşi strânse pleoapele, să nu mai vadă nimic şi gemu prelung a neputinţă. Îşi auzi glasul sunînd straniu, însoţit de ecoul venirii dintr-o altă lume. Reuşi să-şi simtă piciorul năclăit de sânge, dar durerile sfâşietoare încetaseră. O amorţeală plăcută îi împăienjenea ochii, însă omul se încăpăţâna să rămână treaz. Ca prin vis, zărea undeva deasupra planînd imensele păsări de pradă ale deşertului. Dunele fără sfârşit deveniseră verzi dintr-odată, clipocind în valuri molcome, purtînd spume învolburate spre soare. Se simţea uşor, cu braţele surprinse de înţepăturile reci ale apei, cuprins de frenezia luminoasă a valurilor. Înotă spre adâncuri, printre stoluri de peşti reflectînd feeric razele soarelui pe cioburile solzilor.

-Derg, ne auzi? Sunt Mark.

Depăşea stâncile albastre, cu contururi informe, făcînd să unduiască pădurile de alge pâlpâitoare. Luă în căuşul palmelor

steaua de mare, simţindu-i neliniştea muşchilor fremătînd de viaţă.

-Derg! strigau stâncile, deschizînd spre el gurile hidoase ale peşterilor.

-Derg Sooborg! Transmite coordonatele punctului în care te afli... Derg...

Peştii tăceau, risipindu-se în pulberi diamantine. De undeva, din adâncuri, urca spre el un fluviu de foc, îngropînd totul în fierberea apei. Ferindu-se de învolburare, se roti cu repeziciune în apa fierbinte spre o ţintă necunoscută. Dinspre ea, ploua cu foc, fărâmiţînd marea în spulberări violacee.

-Derg, răspunde dacă ne auzi... Derg...

Era glasul căpitanului, chemîndu-l parcă de foarte aproape.

Marea dispăruse în flăcările muntelui ce arunca din craterul albastru pâraie fierbinţi de lavă. Pantele abrupte se înroşeau, pe măsură ce valul de flăcări înainta. Nava se afla la jumătatea distanţei dintre stânci şi deşertul cuprins de uragan. Şi limbile de foc dogoreau din ce în ce mai aproape.

-Derg, ne auzi?

-Decolaţi, Mark... nava...

-În sfârşit, omule... în sfârşit... Comunică-ne unde te afli.

-Nu prea departe de voi. Vă văd.

Vedea stânca ce-i ţintuia piciorul şi auzea nedesluşit bolboroselile lavei vâscoase. Alunecă în neant, cu braţele întinse, şi simţi cum îl primeşte din nou marea, învolburîndu-i simţurile...

DERG

În noaptea de august, în prima noapte a călătoriei, avusesem un coşmar. Priveam cu ochii larg deschişi pereţii cabinei, după ce strigasem răguşit, bătînd aerul cu mâinile. Simţeam pe frunte o sudoare rece. Am păşit, clătinîndu-mă, am deschis uşa cabinei, apoi aproape am alergat pe nesfârşitul coridor pustiu către briza mării. Respiram adânc, ţinînd aerul rece şi sărat în plămâni cât mai mult timp. Strângeam în mâini balustrada metalică, privind fără să văd ultimele şezlonguri părăsite de către pasageri. Marea încorseta vasul şi orizontul în strânsoarea-i cenuşie.

Norii ajunseseră până la suprafaţa valurilor ce clipoceau molcom, zdrenţe prelungi risipite în întunericul nopţii.

Am coborât treptele metalice, desculţ, către puntea cea mare, tremurînd în răcoarea nopţii. Imaginea încheiatei petreceri nocturne apărea asemenea unui dezolant tablou solitar: printre scaunele fixate pe punte, sticlele pendulau trist sub masă, în ritmul ruliului. M-am aşezat într-un şezlong, cu ochii cuceriţi de strania îmbinare de umbre şi lumini a mării. Încercam să descopăr o asemănare între planeta-mamă şi alte

lumi vizitate. Neclare imagini întretăiate... memoria refuza să-mi ofere raţionamentul clar, somnolînd. M-aş fi crezut singurul oaspete al nopţii, însă intuiam, în mod neprecis, o existenţă fizică alături. Nu îndrăzneam să caut cu privirea, complăcîndu-mă în starea de incertitudine. Şi totuşi...

Am privit, în cele din urmă, învins de curiozitate, cu coada ochiului înspre dreapta: cu genunchii la gură, cu umerii învăluiţi într-un văl de păr negru, trupul fantomatic al unei femei îşi ţesea visul ascuns într-un colţ al bordajului. Marea îşi legăna potecile de apă odată cu mersul monoton al navei. I-am simţit privirile pe obraz: două pete mari de întuneric străluceau vag sub cortina grea a pleoapelor.

-Cobori în fiecare seară?

Am încetat să o privesc, aţintindu-mi ochii spre orizont, simţind că momentul bizar al vrăjii se sfărâmase încă de la primele cuvinte, într-o puzderie de cioburi minuscule.

-Nu. E o simplă întrebare.

-Probabil că vii de la Phoenix...

-M-am îmbarcat ieri seară la Wurm.

S-a ridicat din spatele dunetei şi s-a apropiat, ocolind sticlele răsturnate. S-a aşezat alături, respirînd greu. Am privit-o în bătaia razelor albe ale lunii, ieşită dintr-o spărtură a norilor, pasăre gata să-şi ia zborul; totul în trupul zvelt şi bronzat părea să irumpă de viaţă,

pielea îi iriza în nuanţe catifelate, mângâind retina, într-o alunecare abia sesizabilă.

-Îţi plac?

-Mă numesc Derg Sooborg, am rostit înclinînd din cap către sălbăticiunea de alături. Am încercat să-i surprind reacţia, dar mi-a fost imposibil. Nemişcată, femeia privea marea.

-Părul tău are culoare naturală?

-Ar fi un chin să-l vopsesc.

-Nu mi-ai spus cum te cheamă...

-Are vreo importanţă?

Simţeam un fel de iritare. Femeia îmi testa, în mod copilăresc, răbdarea.

-Dacă ai impresia că-ţi pierzi timpul cu mine, poţi să te întorci la loc.

-Suara. Suara Lington, râse femeia, continuînd să privească peste bord. Nu sunt pământeană.

-Ai trăsături asemănătaore celor de pe Toarba. Soarele lor violaceu dă nuanţe particulare pielii.

-Nu sunt terriană, râse în continuare femeia. Îţi plac?

Părea plăsmuită dintr-un aluat nobil şi crescută sub avalanşa de lumină sângerie a planetelor din constelaţiile de la marginea Galaxiei. Am reţinut că trăise singură şi, mai ales, că era încă tânără, foarte tânără. Părul des, negru-albăstrui, vibra sub ploaia albă a lunii.

-Da. Eşti frumoasă, am răspuns simplu, ca şi cum aş fi afirmat despre un lucru că are frumuseţe. Mă

simţeam atras de jocul fără putinţă de anticipare, deschis de femeia de alături.

-Eşti al doilea bărbat pe care-l cunosc, în afară de tatăl meu, Leuth. Am copilărit pe o staţie pilot şi iubeam Pământul cu certitudinea celui care ştia că nu-i va aparţine niciodată. Expuneam peste tot fotografii cu Oceanul Păcii, cu uriaşele megapolisuri Pheonix, Altamira, Wurm... Îmi petreceam serile privind un zoo oarecare, cu animale ciudate...

-Eraţi numai voi doi pe staţie?

-şi se pare ciudat, nu-i aşa? Pe mama n-am văzut-o niciodată. Lui Leuth nu-i plăcea să-i amintesc de ea. Poate că avusese parte de o căsnicie nefericită. M-am născut pe staţia Terminus Ophichius 14, aflată la marginea de sud a Căii Lactee, în braţul spiralei a patra. Câteodată, Leuth şi cu mine înotam în Marea Adladar, aflată pe o planetă minusculă, situată în sistemul unei pitice roşii. Când ieşeam din apă, culegeam scoici şi mici animale fosforescente.

Tăcu şi îşi privi degetele îngândurată.

-La ce visezi, Suara?

-La faptul că... Te-am cunoscut cu mult înainte de a ne întâlni, Derg. Ştiam şi cum te numeşti.

-Cum aşa? De unde?

-Poate că o să-ţi spun, cândva.

Suara zâmbea vag, cu ochii pierduţi într-un trecut necunoscut. Îi priveam buzele pline, murmurînd ceva neînţeles. Am tăcut, respectîndu-i dorinţa de a-şi tăinui trecutul. Pentru un om care-şi petrecuse viaţa în spaţiu, în singurătatea absolută a stelelor, părea neaşteptat de vie şi de umană.

Îşi amintise apoi de cele 10 zile convenţionale, petrecute pe o mare de coşmar, la suprafaţa unei planete bântuite de furtuni apocaliptice, cu monştri marini fără nume, izbind în pereţii navei avariate, în căutarea cărnii sale năucite de spaimă. Cei veniţi să-i înlocuiască îl găsiseră obsedat de ideea sinuciderii. Alături, Suara, cu trupul unduit confortabil în şezlong, îi împărtăşea parcă amintirile.

-Nu vrei să mai continui?

-Nu.

-Să-ţi povestesc atunci despre mine.

-Nu este nevoie. Oricine îţi poate citi realizările, în orice casetă holo; îţi poate vedea fiecare sistem explorat... prima navă cu propulsie fotonică pe care ai testat-o... prima navă cu sistem axial antimaterie... Alături de Leuth, captam mesajele astronavei voastre din misiunea Hydra. Le amplificam pentru a le retransmite către Consiliul Sectorului III.

-Suara, aş putea să îndrăznesc să...

-Vrei să mă inviţi undeva, zâmbi pieziş femeia.

-Mâine vom avea o escală în Astralla.

-Şi te simţi cam singur, nu-i aşa?

-Nu am avut de-a face cu prea multe femei.

Râdea în hohote, cu capul lăsat pe spate, dar oricât aş fi încercat să surprind ridicolul situaţiei, nu izbuteam. Atâta doar - Suara râdea şi vocea ei se ridicase în tenebrele nopţii, plăsmuind ecouri şi amplificînd rezonanţe bizare.

Din înălţimi, se scurgeau şuvoaie de flăcări, plămădite de suflul arzător al nopţii. Se regăsi într-o văpaie de lumină întretăiată, cu tancheta alături. Revăzu nava, vibrînd odată cu întinderile. Lava se scurgea hoţeşte printre stânci, calcinînd totul, adulmecînd viaţa cu frenezia animalului de pradă pornit la vânătoare...

-Mark!

-Derg! Era vocea Suarei. Am trimis un robot. Pe Cib-11. Dă-ne coordonatele.

-E prea târziu, Suara. S-ar putea să nu mai exist până ce el va ajunge aici. Decolaţi! Sunt mişcări tectonice violente pe toată axa ecuatorială.

-Ştim, Derg, indicatorul analizorului pozitronic ne-a avertizat deja.

-Planeta va crăpa în două, interveni biologul Sugdal.

-Derg, comunică-ne imediat unde te afli! Există încă şanse să te găsim.

-E prea târziu, Suara.

-Derg?

-Cred că nu-i nimic grav, încercă el s-o liniştească. O entorsă. Nu mă pot mişca din loc.

-Vezi robotul?

-Nu încă. Mă găsesc în zona WE-2, la poalele vulcanului.

-E O.K., Derg. În sfârşit, ne vom putea urni din infernul acesta. Stai liniştit, nu plecăm fără tine.

Percepea din ce în ce mai greu cuvintele lui Mark. Scoarţa planetei răbufnea vuind, înghiţind râuri de lavă. Abisuri negre se deschideau, sorbind cu nesaţ uraganul. Ploaia de pietre şi cenuşă îngropa întinderile în pietre şi fum.

Îl zări pe Cib-11 înaintînd caraghios printre resturile fărâmiţate ale stâncilor. Nu era chiar atât de departe - poate o sută de paşi. Speranţa îi învălui cald inima. O clipă, numai. Apoi robotul se rostogoli într-o parte, alunecînd pe un strat de pietre instabile şi marea de foc clocoti sub trupul de metal.

-Hai, Cib... Hai, Cib... se rugă deznădăjduit, privind la robotul ce continua să-şi mişte încă membrele cuprinse de lavă.

-Haide, Cib! strigă Derg. Cib, băiatule... urlă deznădăjduit, cu ochii invadaţi de o undă subţire de lacrimi.

-Nu-i nimic, Derg, îi răsună vocea comandantului în ureche. Vom încerca să ajungem la tine cu o tanchetă.

Sogdal şi Mark se îndreptaseră deja către sala de garare a tanchetelor, în timp ce primele râuri de lavă cuprinseseră postamentul trenului de aterizare al navei.

SUARA

Parcă eram învăluiţi într-o ploaie de petale de trandafiri. Am strâns pleoapele şi l-am privit pe Derg prin sticla paharului. Da, zâmbisem. Aproape că râsesem. Îl zăream foarte caraghios, cu gura alungită spre urechi, cu nasul imens şi turtit.

-Arăţi foarte bine în seara asta, Derg.

Se lăsase pe speteaza fotoliului de răchită. Mă privea printre gene, cu acelaşi zâmbet bun, care nu-l părăsea niciodată în prezenţa mea. Derg era un om minunat, intuiam asta, deşi experienţa mea socială se reducea la prietenia pe care o purtam pentru numai doi bărbaţi. Pe Derg îl intuiai, avea sufletul la fel de palpabil ca şi carnea densă a unui fruct tropical.

-Nu-mi răspunzi?

Bărbatul zâmbea. Dincolo de balustrada de oţel, prăpastia îşi rânjea colţii stâncilor într-o asimetrie sălbatică. Smulgându-se din strânsoarea lor, trunchiuri pipernicite de arbuşti şi plante târâtoare se avântau spre înălţimi, dornice de soarele blând al amiezii.

-Îţi place aici, Suara?

L-am aprobat din priviri, apoi am revenit la verdele mustos al naturii exuberante, irupţie de lumină şi culoare spre cerul limpede.

-Spune-mi ceva despre planeta ta...

-Planeta mea, hmm! Căutam scoici cu perle mov în Marea Adladar...

-Şi-ţi pierdeai restul zilelor îngrijind de satelitul energetic!

-Îmi ajutam tatăl, Derg... bănuiesc însă că, pentru tine, asta are mai puţină importanţă.

Oftai:

-Să continui, însă. Aveam ceva perspective pentru Omega 16. Acceptasem, pentru moment, tovărăşia unui pilot experimental şi-mi susţinusem examenele prin cosmovideofon, obţinînd un post de profesor în bionică. Unde să-mi practic profesia? Deasupra planetei aceleia infime, cu două continente de buzunar şi cu o mare tristă, tatăl meu ar fi rămas singur în compania cibernoizilor.

O planetă singuratică, aflată la marginea Universului explorat, Derg. Ştii, am crescut în compania unei doici din superplastiton şi am studiat prin videofon. Ştiu ce înseamnă să fii singur.

Serile mi le petreceam alături de Leuth, privind împreună la filme antice. Mă îmbătam cu aromele unui Pământ necunoscut şi fabulos, visînd la oameni, la păsări, la munţi şi la păduri.

-De satelitul energetic se putea ocupa însă şi un ciber, nu?

-La urma-urmei, da... O făceam însă dintr-un fel de voluptate a singurătăţii. Asta până ce ai apărut tu. Tu şi nava ta experimentală, «Delta».

-Prima mea navă fotonică. Prima greşeală de proiectare. Aveam pe atunci foarte mare nevoie de ajutorul tatălui tău pentru redresarea captatoarelor fotonice.

-Şi atunci s-a întâmplat să te cuplezi la rampa staţiei noastre. Planeta ai văzut-o?

-Da.

Printre mese, o ceată de maimuţe dresate, îmbrăcate, cerea de mâncare. Cineva se amuza turnînd şampanie în gura unui cimpanzeu cu tricorn prins de ceafă. Alte femei râdeau cu hohote, stârnind rumoare.

Câţiva copii fericiţi se întreceau în a imita mersul lăbărţat al animalelor. Derg zâmbea. De sus, se aruncau din ce în ce mai rar petale, prevestind apropierea iminentă a serii.

Pe terasa suspendată de deasupra prăpastiei se aprinseseră lumini portocalii. Ospătari adevăraţi se frângeau de mijloc în faţa meselor, destupînd sticle şi murmurînd mulţumiri în surdină pentru monedele azvârlite drept bacşiş.

Îmi simţeam spatele aproape amorţit din cauza spătarului fotoliului şi îmi aminteam, prin comparaţie, de fotoliul din hotelul vecin, însă nu mă înduram să plec.

Derg arăta minunat. Privind la omul acesta puternic şi, totuşi, atât de timid, revedeam în frânturi de imagini planeta natală şi o întreagă copilărie risipită. Îmi revedeam tatăl, albit de timp, verificînd cocârjat datele furnizate de ciberi.

-Suara, ce e cu tine, nu mai auzi?

Vocea lui Derg părea că vine de foarte departe, de dincolo de imaginea planetei pustii, intrus pierdut în largul zării.

-Mă gândeam să facem mâine o escapadă în deşert. Asta numai dacă nu te vei simţi obosită...

Totul pare atât de ciudat, Derg! Tumultul unei lumi pe care nu am visat-o se învălmăşeşte deasupră-mi, cu mult prea repede pentru a o putea urmări. Dă-mi timp, te rog, timp ca să mă acomodez!

-Ştii că e pentru prima oară când gust şampanie?

-Şi nici măcar nu e veritabilă! E un lichid imitativ de sinteză.

Am râs amândoi, iar Derg mi-a admirat *deux piece*-ul din alge venusiene. Apoi a apărut Mark şi Sogdal, care ne-au propus să participăm la o expediţie pe Miranda 16 pentru studierea faliilor tectonice şi a vulcanismului local.

Urma ca expediţia să verifice ipoteza conform căreia planeta avea să erupă în curând şi spărgîndu-se în bucăţi, avea să fie absorbită de astrul în jurul căreia gravita.

-Vrei să vii, Suara?

-Trebuie să vorbesc cu Leuth.

-Expediţia îţi oferă postul de medic şi de... soţie a lui Derg.

În faţa ochilor, lumea creştea printr-o pânză tremurătoare, subţire, de lacrimi.

-Mark, Suara şi Sogdal - un ultim apel.

-Mark, Suara şi Sogdal - un ultim apel.

Derg simţi suflul fierbinte al lavei. Îşi revenise - pentru a câta oară? Respira cu lăcomie aerul fierbinte.

-Aici, Mark. Vă ascult.

-Cuplăm staţia din tancheta de salvare. Revenim în contact radio în 30 de secunde.

Liniştea îi tortură brusc timpanele.

-Mark! urlă Derg. Nu puteţi coborî! Totul este acoperit de lavă!

-Suara! urlă în microfon, cu disperarea ultimei speranţe. Suara...

Îşi aminti, fără nici o legătură, acordurile unui marş, auzit într-o zi, cândva, într-un trecut cvasiuitat, pe Terra, în tovărăşia ei.

Începu să cânte, cu gâtul strâns în braţele unei uri mai fierbinţi decât lava, privind spre nava izbită de rocile fierbinţi. Era neputinţa de a împiedica moartea să-şi ia tributul sau... Brusc, faţa i se ilumină, sub impulsul unui gând.

-Robot sala de comandă - Cib 21 comandă, pe canalul de avarie.

-Robot Cib 21, pe recepţie. Vocea fără inflexiuni îl umplu de o bucurie sălbatică.

Vuind din străfunduri, prăpastia îşi căsca gura, prăvălind într-o derulare apocaliptică muntele cuprins în lava fierbinte.

-Cib 21, preiei comanda navei. Treci pe sistemul automat de avarie, până la plasarea pe orbită. Timp de execuţie: 15 secunde.

-Execut.

-Cinci secunde - cuplez combustia fotonică.

Un ocean de lavă izbucneşte din adâncurile planetei, aruncîndu-se asupra platoului.

-Patru secunde: combustie activată. Contact sursă lumină.

Trei secunde... două... Intensitate de interferenţă maximă. Lumina îmi plesneşte orbitoare în ochi. Nava se clatină, izbită de un alt şuvoi de lavă.

-Zero secunde - focar maxim de lansare.

-Zero secunde. Contact.

Fulgerînd orbitor, pasărea albă părăseşte infernul, cu blindajul pe jumătate distrus. Derg înregistră pe retină un mănunchi de raze albastre, micşorîndu-se până la dispariţie.

-Suara... murmură bărbatul, apoi începu să cânte, fericit, cu lacrimi în ochi, notele unui cântec auzite demult, într-o zi, cândva, pe Terra-mamă.

(Proză preluată din fanzinul "Atlantida" nr. 1/1988, editat de cenaclul "Atlantis Club" din Cernavoda)

Traian BĂDULESCU

DINCOLO DE PLOPI

(DINCOLO DE BUCUREŞTI)

1

- Ceea ce vezi este fals... Ne-au luat tot!

Mircea îşi întoarse faţa, mirat, către bătrână. Ce dracu' mai vroia şi cotoroanţa asta? "E plin Bucureştiul de demenţi", gândi el şi-şi continuă drumul.

- Mamaie, ne-au luat tot. Nimic nu e adevărat. Unde-s ghirlandele de la balcon, unde-s casele de altădată?

- Uite, babo, cred că ţi-am mai dat zece mii, acum o săptămână. Mă laşi în pace?

Tipa devenea insuportabilă...

O cunoştea pe bătrână. De obicei, cerşea în autobuze şi troleibuze, întrebînd viitoarele "victime" cât este ceasul. O întâlnise de nu ştiu câte ori, pe la 11 noaptea, în staţia de autobuze de la Cişmigiu. Chiar se gândise cândva să îi dedice un mic reportaj. E drept, nu se ştie cine i l-ar fi publicat, dar poate că ar fi convins vreun editor cu talentul lui. Lucra de zece ani în presa scrisă, obţinuse o serie de premii, în special pentru anchete şi investigaţii îndrăzneţe...

În plus, era un tip care ştia cum să se poarte în societate. Genul reporterului de ştiri, brunet şi bine făcut care, dacă şi-ar fi schimbat costumul pentru haine mai lejere şi şi-ar fi aruncat ochelarii, dacă nu s-ar fi bărbierit chiar zi de zi, ar fi trecut brusc printr-o transformare, de la genul de "tocilar" la stilul cuceritor.

"De multe ori, succesul nu are neapărat de-a face cu talentul. Ci cu puterea de a te face plăcut şi de a convinge ceilalţi oameni" - îşi repeta el, adeseori, în gând. Dar visul lui era, în primul rând, acela de a-şi cuceri cititorii.

- Ai putea să-mi fii copil, păcătosule. Vino cu mine! Vino acolo, vino dincolo de plopi...

Baba îi întrerupse gândurile. Chiar nu se lăsa...

Nervos, Mircea o luă la pas, aşa cum ştia el să facă atunci când se grăbea. Pas de rocker sau de militar - aşa îi defineau amicii mersul.

Nu i-ar fi stat în cale nici preşedintele României, oricare ar mai fi fost el. După ce că îl stresa aproape

în fiecare săptămână, acum bătrâna dorea să-l ducă în cine ştie ce loc obscur. Peste un sfert de oră, avea întâlnire cu câţiva prieteni, în barul de lângă Amzei. La naiba, iar va întârzia! Alese soluţia cea mai puţin stresantă: aceea de a merge pe jos. Circulaţia pe artera Bălcescu - Magheru era prea aglomerată - atât la sol, cât şi pe cele patru culoare aeriene.

În plus, nu îi plăcea să folosească metroul. Nu că ar fi fost claustrofob. Însă, deşi era cel mai rapid vehicul, implica multe riscuri. Până ajungeai pe peron, puteai să rămâi fără nimic pe tine. Cele peste 50 de bande de «halucinogenici» aveau grijă de asta.

În plus, de fapt, avea o fobie faţă de scările rulante, de pe care căzuse şi se accidentase serios cândva, în copilărie.

Trecu prin pasaj în fugă, ignorând câteva tipe bine care încercau să-l îmbie cu cine ştie ce oferte promoţionale (dacă s-ar fi promovat pe ele, poate că ar fi acceptat).

Lângă Facultatea de Arhitectură, un grup de bătrâni îi bară calea. Parcă trăiau în alte timpuri. Trecu printre ei, îmbrâncindu-i şi înjurînd printre dinţi. Era prea nervos. Mai avea cinci minute şi nu îi plăcea să dea dovadă de neseriozitate. În dreptul hotelului "Lido", îl opri o fetiţă, întinzîndu-i un bilet. O ignoră.

- Vă rog, domnule. Vă rog...

Micuţa nu renunţa. Se opri şi privi în urmă, atent. De fapt, nu era aşa de inocentă. Părea să aibă cam 16 ani.

Ciudat, iniţial nu i-ar fi dat mai mult de 10-12. Roşcată, cu ochi albaştri, avea în ea o candoare copilărească îmbinată cu un erotism de adolescentă. Ea îi întinse un bilet.

- Vă rog... Trebuie...

Mircea acceptă oferta sau ce naiba o fi fost şi plecă mai departe. Se îndreptă spre magazinul "Eva", nu înainte de a mai întoarce capul. Hm, puştoaica avea chiar forme interesante. În sfârşit, îl aşteptau prietenii şi în plus, tipa era minoră. Încercă să-şi gonească din minte câteva gânduri carnale, păcătoase, umane. Ajunse lângă Amzei. Era deja în întârziere.

Îşi aminti de bilet şi îl scoase din buzunar. Hârtia conţinea doar o reproducere îngălbenită cu doi plopi, situaţi de o parte şi de alta a unei străzi pe care nu-şi amintea să o fi văzut vreodată. Deşi era fotografie, aleea părea să vină de undeva, din secolul XIX, din vremea vechilor mahalale.

Intră în local şi coborî scările. Un bar stilat, cu mobilă veche, amenajat într-un vechi subsol. Pereţii păreau a fi cei originali, din cărămidă învechită şi înnegrită. Singurul lucru care-l deranja aici era era fumul dens. Era şi el amator de ţigări, dar totuşi nu suporta fumul. Prietenii lui se aflau deja la masă.

- Îmi cer scuze, dar circulaţia asta...

- Ştim, ştim, îi răspunseră amicii, ironic. Iar ai prins două stopuri cu autobuzul aerian şi te-au oprit unii să faci o donaţie pentru copiii fără adăpost. Poate că ai dat şi de câţiva Martori ai lui Iehova, care au încercat să te convingă să urmezi calea cea dreaptă. Aşa e?

Dar de fapt, de ce mai se scuza? N-ar fi fost prima lui întârziere şi toţi se obişnuiseră. Radu şi Ricardo erau, ca de obicei, punctuali. Radu era cameraman la un post TV, iar Ricardo, redactor de ştiri la acelaşi post.

- Mircea, uite ce am găsit...

Ricardo îi arătă o fotografie în care erau doi plopi. Semăna mult cu poza primită de Mircea, numai că părea a fi mult mai recentă. Dar tot ceva necunoscut lui...

- Mircea, Radu, ştiţi ce e asta? Ricardo părea chiar entuziasmat de acea poză banală.

- E strada pe care am copilărit. Nu mai există de zeci de ani...

Ricardo îşi amintea, cuprins de nostalgie, străzile înguste, aroma teilor din fiecare primăvară, căruţele cu ţigani care vindeau sticle goale şi fiare vechi. Marinică acordeonistul, parcul în care se juca, Coca bătrâna, care fusese soţia unui mare pictor...

- În locul ăsta se află acum clădirea aia ciudată, fostul Palat al Parlamentului, nu? întrebă Radu.

- Da. Se zice că locul e blestemat acum. Pentru că a fost omorât un cartier. Unii spun că sufletul i-a rămas şi va bântui zona pentru veşnicie.

"Un cartier ucis...". Lui Mircea i se părea deplasată ideea, chiar copilăroasă. Nu crezuse niciodată în aşa numitele fenomene paranormale. Deşi nimic din realitatea înconjurătoare nu părea să fie normal.

După aproape o jumătate de oră de aşteptare apăru şi barmanul.

- Fac eu cinste. Trei beri... se grăbi Mircea să spună.

- Nu vreţi mai bine să coborâţi? Avem o sală nouă, le sugeră chelnerul.

O sală nouă? Nu auziseră de aşa ceva, deşi frecventau localul de ani de zile. Unde să mai coboare, deja se aflau la subsol... Barmanul insistă, aşa că, în final, îl urmară. Numărară vreo 30 de trepte, care duceau, în spirală, spre un loc din ce în ce mai întunecat. Intrară într-un beci cu lăzi de cărbuni. Ricardo scoase o exclamare de uimire.

- Băi fraţilor, e identic cu subsolul casei în care locuiam acolo...

Îl urmară pe barman, trecând printr-un pasaj îngust, între două ziduri din cărămidă, acoperite de pânze de păianjen. Începu să se audă o melodie stranie.

Pătrunseră într-o sală mică, cu vreo zece mese, la care erau aşezaţi câţiva consumatori. Bărbaţi îmbrăcaţi în costume demodate şi femei în rochii înflorate, din material ieftin. În capătul sălii se afla o scenă, de pe

care cânta un om între două vârste, slab și foarte înalt, cu o față cadaverică. Avea o voce stridentă, în totală disonanță cu romanța pe care o interpreta.

Celor trei le atraseră atenția versurile, puțin naive și chiar banale, cu un parfum vechi, parcă desprins din Bucureștii de odinioară.

"Dincolo de plopi,
Cerul e senin,
Dincolo de plopi,
Bate-un parfum fin,
Dincolo de plopi,
Ești tu, iubirea mea,
Dincolo de plopi,
Voi fi eu, salvarea ta"

Barmanul se retrase. În locul lui apăru un bătrânel, care îi servi cu trei sticle de bere cu etichetă simplă, inestetică. Ricardo apucă primul sticla și, după ce dădu pe gât o gură, scuipă conținutul, oripilat.

- Mamă, e nasoală rău. Caldă, foarte amară, de parcă ar fi de acum o sută de ani. Eu nu mai stau aici.

Ricardo se ridică de la masă, urmat de ceilalți. Înainte de a ieși din ciudatul local, privirile lui Mircea fură atrase de o roșcată la vreo treizeci și ceva de ani. Femeia avea ochi albaștri și se remarca dintre toți clienții. Era îmbrăcată în stilul anilor '60. Avea o senzație de deja-vu.

2. Mircea nu putu să doarmă aproape toată noaptea. Avu un coșmar, dominat de gustul oribil al berii de ieri.

Se făcea că era într-un cartier mizer, înconjurat de oameni soioși, cu hainele pline de praf și pânze de păianjen.

În jurul lui apăreau din ce în ce mai mulți plopi, care îl împresurau, îl sufocau... Și, pe deasupra, melodia aceea înfricoșătoare...

Se trezi lac de sudoare. Era deja ora 10. Trebuia să se grăbească, dacă nu dorea să fie iarăși mustrat de redactorul-șef . Tot un "deja vu".

Nu-și mai făcu gimnastica de dimineață. Bău pe nerăsuflate o cafea rece, rămasă de ieri, își aruncă pe el o cămașă și un sacou și ieși pe ușă.

Pe lângă Universitate, o întâlni iarăși pe bătrână. Pe care, de data aceasta, o privi cu interes. Acum nu îi mai părea chiar nebună și nu-și explica de ce...

- Vrei să ajungi la plopi? Încă mai poți.

- Care plopi, mamaie, că am înnebunit de ieri după amiază, gândindu-mă numai la asta. Unde sunt?

- și-aș spune chiar acum, dar degeaba ai merge acolo. Nu poți decât dacă ajungi în Lumea Ei. Mâine, la aceeași oră, să fiți în barul vostru... Și dă-mi și mie de o pâine, mamaie...

"Barul vostru?" "Lumea Ei?". Bătrâna îi urmărea, sau ce naiba se întâmpla? Mircea era din ce în ce mai antrenat de poveste. Ezită să o mai întrebe și altceva...

Cum ajunse la serviciu, ca de obicei, cu o mică întârziere, îi sună pe Radu și pe Ricardo. Stabiliră o nouă întâlnire a doua zi, în același bar uitat de vreme.

* * *

De data asta, Mircea ajunse primul. Era prea nerăbdător să vadă ce va urma. Fumă vreo trei țigări, una după alta, până când sosiră și ceilalți doi. Nu obișnuia să facă așa ceva. Apăru barmanul, care îi conduse către aceeași ciudată încăpere aflată la subsolul subsolului. Aceeași muzică, aceiași oameni, totul la fel ca ieri. De data asta nu mai serviră bere. Aleseră vin și făcură foarte bine. Licoarea gălbuie era aproape gelatinoasă și extrem de aromată. Deși comandară doar o sticlă, acoperită de kilograme de praf, se amețiră după primul pahar consumat.

- Acum, să vă ofer ceva din partea casei...

Nici nu observaseră că în spatele lor se afla, de cine știe cât timp, bătrânul chelner, îmbrăcat în pulover și sacou peticit, cu coatele cârpite cu piele. Omul zâmbea prostește.

- Pentru voi...

Le întinse trei seringi.

Cei trei prieteni priviră mirați. Vinul își făcuse efectul sau, efectiv, simțeau că ar pierde dacă nu ar face-o? Primul se injectă Ricardo, urmat de Radu. Mircea ezită, dar se gândi că, de fapt, totul avea un scop. Bătrâna... Își introduse seringa în venă și apăsă. În acel moment, o observă pe frumoasa roșcată, la două mese mai departe. Îl cuprinse un fior... Îi zâmbea lui. Avea ochi albaștri și o piele albă, foarte de albă. Părea extrem de fragilă. Aproape străvezie și totuși foarte frumoasă.

Interpretul cânta din ce în ce mai tare și mai strident.

"Dincolo de plopi
Ești tu, iubirea mea..."

Femeia se apropie de Mircea. Acum, el își dădu seama că tipa semăna ca două picături de apă cu puștoaica de pe bulevard.

- Mă cheamă Nora.

Femeia nu era foarte înaltă, în schimb avea un corp perfect. Decolteul pronunțat lăsa să i se vadă destul de bine sânii albi, nu foarte mari dar proeminenți, un magnet involuntar pentru privirile celor din preajmă. Acum purta un minijup în stilul anilor '70, iar buclele roșcate erau pline de zulufi strălucitori, care te îndemnau să-i mângâi și să-ți afunzi fața, nasul, buzele în ei...

- Vino cu mine, Mircea... Invită-i și pe colegii tăi.

Nici nu se prezentase, dar tânăra îi cunoștea deja numele. Acum, nu-l mai mira nimic.

Trecură printre două lăzi mari, înnegrite. Erau pline cu cărbuni. Ricardo privea cu atenție. După ce bâjbâiră prin întuneric un timp nedefinit, găsiră treptele care duceau la suprafață. Ajunseră în holul unei clădiri destul de vechi. Lumina

pătrundea din ce în ce mai violent, iar strania romanţă se îndepărta, muzica ei fiind înlocuită de cea a porumbeilor, vrăbiilor şi guguştiucilor .

"Dincolo de plopi,
Voi fi eu, salvarea ta..."

Din când în când, se mai auzeau fragmente din vechea melodie. Ieşiră din casă, într-o curte lungă şi îngustă. Afară, în stradă, era un plop înalt, cu o coroană bogată.

- După ce ieşiţi din curte va trebui să găsiţi Poarta, îi preveni Nora. Ne aflăm în "Lumea Ei", nu e ceea ce cunoaşteţi voi. Dar e ceva mai real decât orice v-aţi putea imagina.

Mircea, Radu şi Ricardo, însoţiţi de femeie, ieşiră în stradă, hotărâţi să descopere secretul pozelor. Atmosfera arhaică dispăru. La fel şi Nora. Se aflau pe un teren viran, prăfuit, flancat de două clădiri imense. Una din ele era fostul Palat. Toţi zgârie norii obişnuiţi care o înconjurau dispăruseră. Pe maidanul mizer zăceau câteva barăci muncitoreşti şi o tentativă de teren de fotbal, cu două porţi ruginite. Nu le fu greu să zărească cei doi plopi. Uscaţi, fără frunze, păreau că plâng după alte vremuri.

- Asta e! Exclamă Ricardo. Înapoi, acasă...

Ceilalţi doi dădură din umeri. Prietenul lor chiar avea o nostalgie pentru cartierul ucis. Cu cât se apropiau de copaci, cu atât revenea, din ce în ce mai tare, acea romanţă stranie, interpretată de omul cu faţă scheletică. Trecură printre pomi. Ajunseră pe o stradă îngustă, având case cu unul sau două nivele. Pe trotuare erau parcate câteva Dacii vechi şi un Trabant. Maşini destul de antice.

În faţa celei mai înalte clădiri, care avea trei etaje, cânta un acordeonist.

"Dincolo de plopi, cerul e senin.."

- Casa mea... băieţi, nu-mi vine să cred, dar cred că-s nebun. Aici am locuit eu. Strada Meteorilor...

Intrară într-o clădire cu un etaj. Parcurseră o curte lungă şi îngustă şi încercară uşa. Era deschisă. Înăuntru nu părea să fie nimeni. Acelaşi hol, ca în urmă cu zeci de ani, acelaşi păianjen cu cruce deasupra uşii de la intrare.

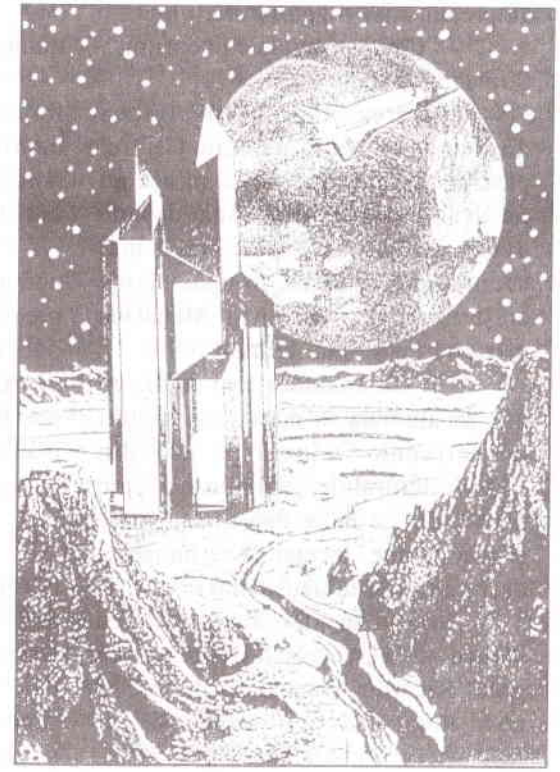
- Ricardo, la masă...

Se auzi o voce de femeie bătrână. Cei trei se ascunseră în spatele scărilor care duceau la etaj. În întuneric desluşiră o uşă.

- De asta nu-mi amintesc, şopti Ricardo.

Ieşiră repede, pentru a nu fi prinşi de bătrână. Uşa ducea în altă stradă. O uliţă nepavată, cu multe gropi şi băltoace. Toate gospodăriile aveau porţi mari, de lemn, şi bănci în faţa lor. Din când în când, femei cu fuste lungi şi baticuri pe cap şedeau la taclale, lipsite de orice grijă.

- Trebuie să ne întoarcem, nu cunosc zona, zise Ricardo, vizibil speriat. Mircea observă că lumea e



din ce în ce mai agitată, iar femeile nu mai păreau chiar fără griji. Le ieşi în cale o bătrână îmbrăcată în negru, cu faţa slabă, plină de negi.

- Fugiţi, că vine strolul...

În câteva secunde, nimeni nu se mai afla pe stradă. La capătul străzii desluşiră o umbră neagră, imensă. Simţiră un miros insuportabil, de latrină necurăţată de ani de zile.

- Strolul! arătă bătrâna speriată spre potenţialul pericol şi dispăru brusc.

Un zgomot de fanfară se auzea din ce în ce mai tare. Spre ei se îndrepta o masă mare de carne şi gelatină. Care, cu cât se apropia de ei mai mult, cu atât devenea mai mică. Prin dreptul lor trecu un bulgăre de dimensiunile unei broaşte ţestoase. Mirosul urât se transformase în parfum. În câteva minute, creatura reveni la dimensiunile iniţiale. Lângă ei apăru şi bătrâna care îi prevenise, mult mai liniştită.

- Aţi văzut strolul? V-a plăcut? Baba dădea semne de mândrie şi respect faţă de monstruozitatea care tocmai trecuse.

Mircea dădu din umeri. Femeia adăugă:

- Aşa e în lumea Norei. Nimic nu e stabil. Dar să ştiţi că a iubit mult cartierul. Poate că de asta a luat-o puţin razna...

---

3. Nora? Numele îi era cunoscut. Doar n-o fi...

Strolul fusese o diversiune. Era clar că trebuiau să se întoarcă la plopi. Acolo era cheia. Deocamdată, se aflau în Mahalaua "Stelea", un Bucureşti pe care nu şi-l aminteau nici măcar din copilărie. Pe una din bănci, şedeau doi bătrâni care fumau din narghilea. Purtau caftane din catifea tocită şi păreau că aşteaptă să putrezească de vii la soare. Stilul oriental, deh... Timpul trecea pe lângă ei şi nu reuşea să le lase nici o

amprentă, nici o zgârietură, nimic.

- "Căutăm strada Meteorilor... Ştiţi cumva..."

Privirea bătrânilor trecea dincolo de ei. Nu răspunseră. Cei trei plecară mai departe. Oricum, aşa nu rezolvau nimic. Poate că mai departe aveau să găsească pe cineva mai comunicativ. Culmea, în toate curţile creşteau plopi şi chiparoşi. Mahalaua părea să nu se mai termine.

Cu cât înaintau mai mult, cu atât se afundau în noroaie şi şanţuri de netrecut. O luară pe una din străzile lăturalnice. Casele de lemn păreau din ce în ce mai sărăcăcioase şi mai cârpite. Începu să se întunece, deşi ceasurile arătau amiaza.

Primul dispăru Radu. Mircea simţea că în spatele lui îl urma, cu greu, Ricardo. Dar nu se întoase şi nu îl întrebă nimic. Începea să i se facă frică. Trebuia să se grăbească. După un timp, nu mai auzi paşi în spate. Era singur şi afară era beznă. Şi din ce în ce mai cald, din ce în ce mai înghesuit. Parcă s-ar fi aflat într-un laborator foto, în timpul verii, fără aer condiţionat.

Strada se îngustase teribil. Între gardurile gospodăriilor care flancau uliţa mai era spaţiu de cel mult un metru. Ar fi vrut să se întoarcă, dar o forţă necunoscută îl oprea. Înainta din ce în ce mai greu.

Se întoarse în lateral. Se târa printre case ca un şoarece prins în capcană. Simţi o mână rece, tremurândă, pe umăr, ce venea de după un gard. Era o bătrânică...

- Caut strada Meteorilor, mamaie...

Bătrâna, care părea să se transforme din ce în ce mai mult într-un monstru respingător, răspunse cu un horcăit sinistru. Mircea precepu doar cuvântul "plopi".

În întuneric desluşea nenumărate contururi de plopi, mult prea înalţi ca să fie reali. Umbrele lor păreau să se contopească cu norii negri, plumburii. Încercă să-şi continue drumul, dar femeia îl prinse de mână cu o forţă exagerată. Se smulse, lăsând o parte din mânecă în ghearele ei.

O luă la fugă. Afară era acum beznă totală. Rămase înţepenit între două garduri. Îi veni în minte figura Norei. Ciudată femeie...

Auzi cum se apropie cineva din spate. Întoase capul, singura parte a corpului pe care mai putea să o mişte. Spre el venea un bărbat înalt, cu părul alb, răvăşit în părţi şi chelie pe mijloc. Îl luă în cârcă, exact ca pe un fulg, şi porni mai departe. Mircea nu mai avea timp să realizeze dacă ar trebui să-i fie frică sau nu... Era orb şi fără vlagă. Răpitorul său fugea cu o viteză de invidiat.

* * *

Se trezi într-o poiană, în mijlocul unei păduri. Soarele bătea puternic, dormise cu faţa în sus. Aproape că i-o arsese. Râul Dâmboviţa era mai limpede ca de obicei. Apele curgătoare susurau cristalin.

Era o zi toridă de vară. Îl trezise lumina puternică sau un zgomot care se apropia din ce în ce mai mult... Părea să fie o herghelie de cai. Dar se afla în centrul Bucureştiului. Undeva, în stânga, desluşi o biserică mică, cu o singură turlă. Semăna cu Biserica lui Bucur. Deci, nu era departe de destinaţie.

Fu înconjurat de patru călăreţi, îmbrăcaţi în zale şi cu coifuri metalice pe cap. Îl imobilizară cu un arcan. Apoi îşi pierdu iarăşi cunoştinţa.

* * *

Se afla într-o sală destul de mică, asemeni unei hrube mai răsărite. Îl dureau toţi muşchii şi toate oasele, de parcă ar fi fost schinguit, ore în şir, de mai multe arcane care se transformau în anaconde.

Nu mică îi fu surpriza când, deschizând ochii, o desluşi, înconjurată de gărzi înarmate până-n dinţi, pe Nora.

- Credeai că nu o să ne mai întâlnim, Mircea?

- Unde-s ceilalţi?

- Nu cred c-ai vrea să ştii unde... Deocamdată, suntem aici doar noi doi. Ne aflăm la începuturi şi nimeni nu ne mai poate fura timpul pe care o să-l petrecem împreună. De data asta...

Femeia înnebunise? Sau nu era Nora? Purta o rochie medievală, lungă până în pământ, din catifea de culoarea purpurei.

- De acum înainte te va chema Vlad şi să nu îndrăzneşti să mai pleci de lângă mine, spuse femeia, cu un ton autoritar, aproape de o incantaţie.

- Dar tu cine eşti, de-mi porunceşti ce să fac cu viaţa mea?

Femeia îi ţinti ochii. Albastrul limpede îl pătrunse până în suflet. Dar nu se simţea ameninţat. Privirea ei arăta mai degrabă o dorinţă puternică. Ea făcu un semn discret către însoţitori, care se retraseră imediat. Nora se apropie, cu paşi de felină.

- Mircea... de fapt, Vlad... de mult aşteptam clipa asta. Vroiam să-ţi spun că...

Obrajii femei, care îşi jucase rolul atât de bine, se înroşiră. Îşi dădu jos mantia, cu mişcări graţioase. Mircea închise ochii. Pielea albă, sânii sculpturali, de Afrodită renegată. Era prea mult, se afla aici, departe de... tot, şi unei necunoscute i se aprinseseră călcâiele după el. Se apropie de el cu paşi de felină. O strânse în braţe.

Făcură dragoste în picioare. Nora era sălbatică... Dorea totul dintr-o dată. Deocamdată, ea era câştigătoarea. Şi nici el nu pierdea nimic, pe moment. După ce terminară, Nora îl conduse într-o încăpere mai puţin austeră. Era un dormitor simplu, dar amenajat cu bun gust. Se întinseră în patul moale. Făcură iarăşi dragoste până spre dimineaţă, ca doi obsedaţi. Trilurile păsărilor îi adormiră...

* * *

- Măria Ta... vin turcii...

Mircea sări din pat. Nora nu se afla lângă el. În cameră intraseră câţiva indivizi bărboşi, mulţi dintre ei trecuţi bine de 60 de ani.

- Măria Ta... Acum e momentul...

Ciudat. Se pare că i se adresau chiar lui.

Trebuia să se întoarcă pe Strada Meteorilor. Ştia că acolo avea să găsească acel «ceva» ce i-ar fi redat liniştea. Şi ajunsese în Evul Mediu. Căută ieşirea. Dar nu reuşea să scape de boieri sau ce-or fi fost. Îl urmăreau permanent:

- După tine, Măria Ta! Nu te lăsăm. Bizuie-te pre noi...

Ieşi în curtea exterioară a Palatului. Zări doi plopi. Asta era salvarea. Se îndreptă spre ei, în goană.

- NU!!!

Nora alerga după el, urlând isteric. Mircea întoarse, în fugă, capul. Femeia părea cu mult mai bătrână. Trecu printre copaci. Şi visul ciudat se termină.

* * *

În spate, avea Palatul Parlamentului şi în faţă, Casa Ştiinţei. Răsuflă uşurat. Liniştea îi fu, însă, întreruptă de ceva care-i întoarse stomacul pe dos. Pe cei doi plopi zăceau, răstigniţi, Ricardo şi Radu. Partea inferioară a copacilor era stropită cu sânge. Carnea lor, încă vie, se contopea cu seva pomilor.

Un copil-cerşetor apăru în spatele lui.

- I-a ucis... Ea şi străzile... La fel se va întâmpla şi cu tine dacă nu treci dincolo de plopi...

Mircea încercă să-l prindă de mînă, dar puştiul dispăru.

Privi năucit în jur. Încă nu realiza dacă ceea ce se întâmpla era adevărat sau nu. Un prim impuls îi dictă că ar trebui să ajungă în barul din Amzei. Poate că acolo avea să se sfârşească coşmarul. Se va întâlni cu Radu şi Ricardo şi vor râde de povestea asta absurdă. Dar... auzise că oricine murea în Lumi, dispărut era pentru vecie.

"Dincolo de plopi,
Voi fi eu, salvarea ta..."

Melodia stranie îşi începu din nou acordurile... Se îndreptă către cei doi copaci-crucificatori. Ale căror rădăcini erau acum îmbibate de sânge. Se pregăti să treacă.

- Vă rog, domnule. Vă rog...

Apăruse din nou acea fetiţă roşcovană. Acum îşi dădu seama... Aducea bine de tot cu Nora.

- Domnule...

Puştoaica îi întinse o fotografie îngălbenită de vreme.

- Acolo trebuie să ajungeţi, domnule. Doar pe acolo veţi trece... Nu acum. Cineva vă iubeşte mult. Dar de la dragoste la moarte nu e decât un pas... Moartea e eternizarea şi desăvârşirea iubirii domnule...

Mircea smulse poza din mâinile fetei. Reproducea plopii pe care îi avea în faţă, dar cu ambianţa străzilor de altă dată.

- Fugiţi, domnule...

Fetiţa dispăru. Mircea rămase nedumerit. Unde să fugă? Avea în faţă Casa Ştiinţei. Din spate auzi un zgomot înspăimântător, o combinaţie între cel produs de cutremure şi mugetul unui animal gigantic. Întoarse capul. Ceea ce vedea nu era o iluzie. Casa Poporului se îndrepta spre el. Lumea lui Matei pregătea, în continuare, surprize.

Era un «deja vu». Mahalaua Stelea... Străzile din ce în ce mai înguste... Îşi pierdu cumpătul... Avea în minte doar figura Norei. Auzi în jur câteva zgomote puternice. Parcă ar fi fost un cutremur mare. Din pământ începură să răsară vechile case. Recunoscu clădirea cu trei etaje, a acordeonistului Marinică. Casa cu un etaj, unde locuise cândva Ricardo. Plopii rămaseră pe loc, mai verzi şi mai înalţi ca oricând.

Trecu printre ei, strângând în mâini fotografia. Cineva îl salvase. Cineva îl iubea. În minte i se amestecau imaginile vechiului cartier, alături de Casa Poporului, terenurile virane, barăcile muncitoreşti, Casa Ştiinţei... Nora şi fetiţa roşcată. Una şi aceeaşi? Yin şi Yang? Personajul bun şi cel rău. Oricine ar fi fost, cineva îl iubea.

* * *

Este dimineaţă. O dimineaţă răcoroasă, de primăvară. Singurul moment al zilei când aerul Capitalei e respirabil. Ca de obicei, drumul spre serviciu nu ocoleşte Lipscaniul. În faţa unei case dărăpănate, este adunată foarte multă lume. Curiozitatea de jurnalist nu-l lasă să nu o întrebe ce se întâmplă pe o altă bătrânică, care se dovedeşte a fi la curent cu toate noutăţile cartierului.

- A murit o babă... Sărmana, cerşea de mulţi ani. Deşi nu o ducea chiar rău. A locuit în cartierul Uranus... Ştii, nepoate, în locul Casei Poporului. De când au demolat-o, s-a tâmpit. Proastă nu a fost la viaţa ei, dar se zice că avea o boală a ăstora, care citesc mult... Cum îi zice, mamaie...

- Schizofrenie. Ştiu eu, mi-a fost vecină - o completează un om între două vârste. Trăia în propriile ei lumi. Dar se zice că ar fi murit din dragoste...

«Din dragoste? Interesant», gândi Mircea. O bătrână în stare să se mai îndrăgostească.

De cine? Pe cine să mai atragă la vârsta ei. De cine să se îndrăgostească?» ... Propriile ei lumi... De cine să se îndrăgostească?

Dar n-avea timp de investigaţii. Trebuia să ajungă în redacţie şi era în întârziere.

Arthur CODRESCU

DECOR SCENIC CU SPINARI ŞI PARTONI

Darck Feynman era regizor de foarte mulţi ani, dar aşa ceva nu mai întâlnise încă într-o companie teatrală.

-În cel mult o oră, vreau să dispară toate mizeriile astea! ordonă cu năduf şi tâmplarii se apucară imediat să demonteze decorurile.

Pompierul îl privea rezemat de un stâlp şi se chinuia să-şi aprindă o ţigară.

-Şi tu ce mama-dracu' crezi că faci pe-aici? Fumezi pe scenă?

Pompierul tresări şi-şi ascunse mâna vinovată la spate.

-Fuga marş şi să vii în dinţi cu nenorocitul ăla de scenarist! Vă aştept în birou. Şi sper că n-o să-ţi ia mai mult de un minut!

Nel Calder avea 28 de ani şi era prea înalt pentru greutatea sa. Funcţiona ca scenarist la companie din octombrie trecut, dar era plătit ca maşinist. Nimeni nu ştia cu ce se ocupa în viaţa particulară, pentru simplul motiv că nimeni nu-l întâlnise vreodată prin oraş. Sachs, bătrânul portar, care îndeplinea şi funcţia de om de serviciu, îi zisese în glumă «huhurezul» şi porecla prinsese.

Când bătu discret la uşă şi pătrunse înăuntru, cu capul între umeri şi cu un licăr de spaimă în priviri, chiar că semăna cu pasărea amintită.

Feynman azvârli dosarul cu piesa pe pielea scorojită a biroului şi-i făcu semn să ia loc.

-Calder, să-mi spui cu cine te-ai consultat, când ai dat indicaţii pentru decorurile alea afurisite...

Huhurezul se poticni, bâlbâi ceva şi îşi şterse fruntea cu dosul palmei.

-Adică totul vine numai din capul dumitale?

-D-da. Cum să... Ei bine, nu chiar.

-Aha! Va să zică te-ai mai sfătuit cu cineva! Cu *cineva* anume... Nu cumva cu Lubkin? Cu afurisitul, blestematul, nenorocitul de Lubkin? Ştiu că încă ne mai dă târcoale.

Gene Lubkin fusese timp de şase ani scenograf-şef la «Straton». Numai directorul şi cu Feynman ştiau cu exactitate de ce anume zburase din post, în urmă cu aproape un an.

-Nu, nu e vorba de Lubkin, răsuflă aproape uşurat Calder şi se aşeză mai bine în scaun. De altfel, îl cunosc numai după nume. Nu ştiţi că m-am angajat aici numai după plecarea lui?

-După ce fusese demis, adică, sublinie celălalt.

-După demiterea lui, acceptă Calder. Am... pur şi simplu, am visat.

Uluit, Feynman căscă gura. Îl privi lung pe bărbatul cu ochi spălăciţi şi păr blond cenuşiu şi se ciupi de obraz.

-Vrei să spui că... toată piesa, tot scenariul, decorurile... toate sunt urmarea unui vis?

Huhurezul îşi trase şi mai mult capul între umeri.

-Nu chiar un simplu vis. Un fel de transă, i-aş spune eu. Se făcea că eram implicat într-o poveste ce se desfăşura pe Selena. O poveste cu *spinari* şi cu *partoni*, cele două rase non-umane, care domină subteranele satelitului...



Transa relatată de huhurez semăna destul de mult cu scenariul, aşa că regizorul îl ascultă numai cu o ureche, gândindu-se cum să motiveze faţă de director şi de patron retragerea piesei pe ultima sută de metri. Pentru că, în mod clar, trebuia retrasă. Cu asemenea decoruri trăznite, n-ar mai fi prins nici picior de spectator în sală, ani întregi de acum înainte.

-*Spinarii* prevăd că o dramă de tipul acesta va bate toate recordurile de spectatori umani şi se va juca la nesfârşit, fără ca publicului să i se facă lehamite, pentru că finalul piesei este permanent variabil, înţelegeţi? Vom sfârşi prin a ajunge mai mult decât bogaţi, chiar dacă va trebui ca 10% din încasări să le depunem într-un cont bancar din Elveţia.

-Pentru ce să le depunem acolo? tresări surprins Feynman.

-Pentru că doresc să cumpere de la pământeni Corsica şi Sardinia, poate chiar şi Balearele. Explozia demografică din ultimul secol îi obligă să plănuiască tot felul de scenarii. Unul dintre ele era să ia contact cu o fiinţă de pe Terra, căreia să-i propună afacerea.

-Şi te-au găsit tocmai pe dumneata! exclamă regizorul cu dispreţ şi se ridică din fotoliu. Exact pe

dumneata! La dracu' cu balivernele astea, Calder! M-am săturat de aiureli! Aşa că ia-ţi frumuşel valiza şi întinde-o din teatrul meu. Cu piese de-astea stupide să te duci să faci sluj în faţa lui Lubkin sau a cui o vrea să te asculte. Pentru că eu unul m-am săturat...

-Domnule Feynman, dar...

-Afară, am spus! urlă celălalt, simţind cum se înroşeşte de furie. Afară şi trimite-mi-l pe secretarul de platou!

După ce Nel Calder închise uşa cu precauţie, Feynman se aşeză din nou în fotoliu, cu sentimentul că tocmai a făcut cel mai mare bine companiei teatrale la care lucra. Desfăcu iar copertele dosarului cu textul piesei, dar nu îşi găsi răbdarea de a citi şi îl trânti înapoi, peste vraful celorlalte. *Spinari* şi *partoni*... Auzi, ce porcărie!

Se auzi o bătaie fermă în uşă. În fine, cineva demn de încredere, cu care să poată discuta.

-Intră! strigă, după care se aplecă să culeagă o foaie de hârtie, alunecată pe podea din dosarul afurisit.

Uşa se deschise şi se închise fără zgomot.

-Ia loc, Weineberg, şi scuză-mă o clipă...

Se ridică, gâfâind, cu hârtia în mâna dreaptă. Individul din spatele spătarului scaunului nu era, în nici un caz, Bert Weineberg. De fapt, nici nu vedea prea bine cine era, deoarece o pelerină neagră îl învăluia în întregime, până în dreptul ochilor.

-Darck Feynmnan?

-D-da, se bâlbâi regizorul şi lăsă în jos mâna cu hârtia.

Străinul era cu aproape un cap mai înalt decât el. Ochii din spatele apărătoarei de stofă ardeau straniu, părînd să-l soarbă către miezul lor incandescent. Necunoscutul făcu un pas către birou, apoi, cu un gest neaşteptat, întinse un braţ incredibil de lung şi-l înhăţă de gât.

Feynman încercă să se împotrivească, dar nu reuşi decât să se agaţe de birou. Ghearele tăioase ale mâinii acoperite de solzi mari, verzui, îi crestară pielea de sub maxilar şi picături mari de sânge începură să se prelingă pe suprafaţa din piele neagră a biroului.

Vru să strige, dar îşi simţi limba năclăită într-un fel de salivă vâscoasă. Nu emise decât câteva mormăituri groase.

-Am înţeles că ai de gând să anulezi reprezentaţia... Reprezentaţia cu piesa cea mai bună la care a visat vreodată teatrul pământean din toate timpurile. Eşti un regizor prost, nu, Feynman? Pentru că un regizor bun nu ar da cu piciorul unui asemenea spectacol. Ce ţi se cerea, la urma-urmei? Un amărât de procent, în schimbul căruia v-aţi fi scăldat cu toţii în bani. Aţi fi devenit bogaţi şi celebri, pentru că nimeni - pricepi? - absolut nimeni nu a mai pus până acum în scenă o piesă cu subiect selenar, subiect cules direct din Arhivele Secrete ale Colectivităţii *Spinarilor*.

O venă mare, albastră, prinse să se bată pe fruntea regizorului. Simţea cum, încet-încet, vârfurile degetelor i se descleştează de marginea biroului, iar tălpile pantofilor i se desprind de podea. Gâtul i se transforma într-o rană clocotitoare, iar urechile i se umpleau de un vâjâit violent.

-Îţi dai seama, Feynman prost ce eşti? Aţi avut posibilitatea să vedeţi şi să aplaudaţi istoria *Imperiului Spinar*, de dinainte de marea Unire cu *partonii*... Să asistaţi la fulgerătoarea dar glorioasa domnie a lui Upsilon Damnitul, sub domnia căruia vasele noastre magnetice au coborât, pentru prima dată, pe satelitul albastru al Selenei. Aţi fi asistat la crimele oribile ale lui Boostrap, fie-i amintirea în veci blestemată!

La dresarea saurienilor cu sânge albastru şi la utilizarea lor în practicile magice... Omule, istoria aceasta nu v-a fost dată decât o singură dată! Iar teatrul vostru a fost selecţionat în urma unui examen sever, atuul principal pe care l-aţi avut fiind prezenţa aici a lui Calder Lunatecul.

De ce i-ai refuzat pe Actanţii Ambulanţi din secţiunea Hipparc? Acum, totul s-a dus de râpă şi va trebui să mai aşteptăm o mie de cicluri... O mie de cicluri până ce creierele voastre atrofiate vor deveni din nou sensibile la variaţiile magnetice ale secţiunii Hipparc. Iar, până atunci, creşterea demografică va deveni inacceptabilă. Dezastruoasă chiar. Iar motivul declanşării unui nou război între *spinari* şi *partoni* de neocolit. O piesă de teatru, Feynman, o simplă piesă de teatru... Gândeşte-te bine la asta, în scurta călătorie pe care o ai de făcut.

Regizorul ajunsese la aproape o jumătate de metru de covor. Străinul se apropie de fereastră şi săltă cadrul geamului cu mâna rămasă liberă. La cincizeci de etaje sub ei, vâjâitul continuu al circulaţiei rutiere se făcea auzit asemenea unui motor pornit la relanti. În spaţiul neregulat, decupat în umbra nopţii de vârfurile zgârie-norilor, faţa galbenă a lunii rânjea sinistru, răsucită într-o parte.

-O piesă de teatru şi o mie de cicluri. Drum bun, Feynman! îi şopti gutural în ureche celălalt, înainte de a-şi descleşta ghearele şi de a-l lăsa să alunece în golul de dedesubt.

Apoi îşi desfăcu mantia grea şi o lăsă să alunece pe podea. Cu un pârâit surd de electricitate statică, îşi deschise uriaşele elitre transparente, pliate în adânciturile de sub umeri, încălecă pervazul şi se înălţă asemenea unui enorm gândac fosforescent, către stelele îndepărtate.

Aurel CĂRĂŞEL

BOGĂŢIA NEMURIRII

Ajunseseră pe ţărmul acela în urmă cu peste treizeci de ani şi construiseră acolo un fort. Alte corăbii îşi găsiseră apoi cu greu drumul către el, deşi pe fundul golfului descoperiseră cu uşurinţă pepite mari de aur, iar la numai câteva cazmale adâncime dăduseră peste importante filoane de minereuri rare. Dar drumul peste Marile Ape era greu şi puţini aveau portulanele corecte, care să-i treacă dincolo de Marea Sargaselor.

Când trirema trimisă în căutarea lor atinse ţărmul, la sfârşitul unei frumoase zile de vară, centurionul le ordonă să se strângă cu toţii la adăpostul palmierilor ce mărgineau plaja îngustă şi le comunică adevăratul ţel al expediţiei - **Eldorado**, cetatea de aur, ascunsă în inima munţilor sălbatici, ale căror vârfuri albe urcau până în cerul din spatele lor. Legendele ajunse până în îndepărtata Romă spuneau că locuitorii acesteia erau nemuritori şi că, în enigmaticul lor oraş, aurul era considerat o materie comună, cu care placau drumurile şi construiau acoperişurile caselor. Şi, mai adăugau ele, ispititor, acolo nimeni nu trebuia să muncească, singura ocupaţie fiind scăldatul în apele reci ale râului ce trecea pe langă zidurile înalte.

Soldaţii au murmurat ceva, dar n-au îndrăznit să obiecteze nimic cu voce tare. Au înălţat corturile şi au stabilit tabăra, la câşiva paşi de triremă, punînd gărzi vigilente. Dar noaptea a trecut paşnică. A doua zi, au lăsat în urmă fortul prăbuşit şi corabia ancorată de o stâncă în formă de cap de cal.

Erau o sută zece inşi, toţi soldaţi hârşiţi în bătălii, cu experienţă de luptă şi fără teamă de moarte.

Au mers săptămâni în şir, fără alte popasuri decât cele pentru masă şi somn. Jungla colcăitoare le-a înghiţit, cu încetul, patruzeci şi doi de camarazi, pierduţi prin gropile-capcană ale unor băştinaşi niciodată văzuţi, sfârtecaţi de jaguarul cu capul galben sau înecaţi în râurile repezi, pe care trebuiau să le treacă din când în când. Alţi doisprezece s-au rătăcit, plecaţi în misiuni de recunoaştere, iar vreo treizeci au murit de febră, în braţele prietenilor sau pe tărgile cărate în spate de cei încă sănătoşi.

Tot mai rămăseseră însă vreo douăzeci cei care, în zorii unei dimineţi liniştite, ridicînd tabăra, în frunte cu centurionul, s-au săltat peste marginea platoului şi au privit cu gura căscată la zidurile semeţe ale cetăţii. Va să zică, legendele nu minţiseră! Bogăţia fabuloasă se găsea acolo, în faţa lor, aşteptîndu-i să vină s-o ia.

Locuitorii cetăţii i-au primit senini, fără să manifeste nici o curiozitate.. Erau nişte bărbaţi foarte înalţi, bronzaţi şi umblînd complet goi, sub razele calde ale soarelui decolorat.

Un bătrân i-a luat în primire chiar de la poartă şi i-a condus, printr-un labirint de străduţe, spre o piaţă centrală ovală, unde i-a cazat într-o clădire cu etaj, înconjurată de o scară în spirală. Li s-a dat să prizeze un praf roşcat, iar foamea şi oboseala le-au dispărut, parcă luate cu mâna.

Aur? Era peste tot, chiar şi atunci când întrebau călcau pe el cu tălpile zdrenţuite ale sandalelor. Sigur că puteau să ia orişicât doreau, dacă asta îi făcea fericiţi. Dar nu era mai bine să rămână pentru totdeauna, în Eldorado? Nu ar mai fi avut nici o grijă, pentru nimic. Şi bătrânul zâmbea şters, alături de cei câţiva bărbaţi care apăruseră din clădirile alăturate şi-i studiau ca pe nişte insecte ciudate, dar inofesnive. Eldorado era a tuturor celor care reuşeau să ajungă între zidurile ei.

Centurionul nu îndrăzni să le ceară să plece imediat, deşi tare mult ar fi dorit-o.

Nasul său de soldat bătrân prindea izul unei primejdii nevăzute şi imposibil de înţeles. De aceea, se văzu nevoit să le acorde câteva zile de libertate, timp în care începu să facă planuri pentru mijloacele de transport ale viitoarelor încărcături de aur. Tot plimbîndu-se printre băştinaşi şi cerîndu-le sfatul descoperi că degetele de la mâinile şi de la picioarele acestora erau unite între ele cu o membrană subţire şi lucioasă, care îi făcea să fie excelenţi înotători.

Apoi, cele câteva zile de odihnă se transformară, pe nesimţite, în săptămâni, iar acestea deveniră luni... Planurilor căruţelor de transport nu se materializară, însă deveniră din ce în ce mai complexe. Într-un târziu, sfârşiră prin a uita cu totul pentru ce anume veniseră aici şi, prizînd zilnic din misteriosul praf roşcat, se pierdură în voia lenei şi a bucuriei de a trăi în comuniune perfectă cu natura.

După un număr neştiut de ani, muriră pe rând, deoarece centurionul uitase să le spună că ei nu erau nemuritori, asemenea locuitorilor cetăţii, şi că misiunea lor fusese să ducă aurul la Roma.

Locuitorii le prăvăliră trupurile în undele înspumate ale râului ce îşi pornea apele chiar de sub buza platoului şi se risipea în Apa cea Mare, lângă stânca în formă de cap

de cal, de care odinioară se izbiseră, bătute de furtuni, rămăşiţele unei trireme. Nu departe, în largul săgetat de pescăruşi şi de goelanzi, pânzele albe ale unei caravele pipăiau cerul, în căutarea unei cetăţi minunate, despre care legendele ajunse până în inima bătrânei Europe povesteau minuni de necrezut.

Alexandru MIRONOV

MIRABILA FĂPTURĂ

1946.

Atolul Bikini, mic petec de rocă şi coral, pierdut în imensitatea Pacificului. Razele soarelui binecuvântează, după o multimilenară tradiţie, clorofila şi sângele animal, când iată o imensă ciupercă de fum ţâşneşte spre cerul albastru, întunecă lumina solară, se dilată monstruos şi ameninţător, capătă cele mai îngrozitoare culori pe care le-a văzut vreodată ochiul uman, apoi târâie după sine un zgomot de apocalips, de prăbuşire a temeliilor lumii, de iad şi de întuneric.

În zecimea următoare de secundă, centrul insulei a apărut sfârtecat, rocile contorsionate, un caier de foc şi un imens crater, deschis ameninţător, păreau să prevestească planetei Pământ zile înspăimântătoare. Spre centrul atolului, fauna şi flora au dispărut instantaneu. Doar pe ţărm, câteva animale de experienţă, aduse de Homo Sapiens (?) au scăpat pentru un moment de moartea pusă la punct de stăpânul planetei. Aceste vietăţi au supravieţuit însă doar câteva minute, ceasuri sau zile, apoi s-au stins, flatînd orgoliul descreieratei făpturi raţionale.

Dintre ele au rămas, totuşi, în viaţă nişte porci, făpturi de construcţie simplă, neruşinată şi insensibilă la marile invenţii. Guiţînd vag, au început imediat să râme veseli în solul puternic radioactiv. Urmaşii lor au continuat să se simtă perfect şi au trăit până la adânci bătrâneţe, născînd cute nedumerite pe frunţile întunecate ale militarilor şi atomiştilor. Nu cumva...? Ei, da, poate... Căci, dacă ar fi aşa, nu ne-ar mai rămâne decât consolarea că numai pielea groasă a porcilor fereşte de dezastre.

Alexandru TOMA

MAREA COLINĂ

Vestea apropierii pericolului de Colină fu suficientă pentru a crea panică. Cineva blocase penultima ieşire.

Cine descoperise oare Cetatea Adâncurilor? Echipe de săpători degajau ieşirile de siguranţă.

Fonarii ţiuiau îngrozitor. Învălmăşeala, amalgamul acela ciudat de sunete, gesturi disperate, panică, constituiau doar începutul. Marea Colină nu mai fusese atacată încă de nimeni.

La unul din difuzoarele Centrului Vital, o voce subţire repeta monoton:

-Nu creaţi panică, vă rugăm; de felul în care ştiţi să vă păstraţi calmul, în aceste clipe dificile, depinde întreaga soartă a Coloniei. Repetăm: nu blocaţi ieşirile! Coloniştii de pe micr-artere sunt rugaţi să nu blocheze ieşirile laterale.

* * *

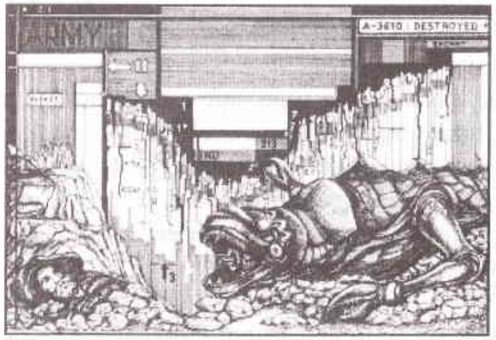
-Primele linii ar trebui să iasă la suprafaţă. Fără săpători, deocamdată. Marea Colină nu poate fi cucerită cu atâta uşurinţă. Eu, una, refuz să cred acest lucru. Grosul Coloniei e în subteran. La o adică, mobilizăm şi rezervele. Sper însă să nu fie nevoie de ele...

Marea Ducesă era îngrijorată. Convocase şefii de coloane şi le împărţea sarcinile cu o exactitate uimitoare; nici un sector nu trebuia uitat.

Coloana centrală forfotea de un du-te-vino neîntrerupt. Coloniştii se grupau în grabă, gata să iasă la suprafaţă.

Porteurii adăposteau provizile în camerele de rezervă, aflate pe coridoarele laterale. Nimic nu părea să-i tulbure de la ceea ce aveau de făcut. Acţionau prompt, ca sub hipnoză.

Laboratoarele de studiu, de reproducere şi de nutriţie, aflate în aripa stângă a subteranului, erau probabil singurul sector în care



panica etajelor superioare nu se făcuse încă simţită.

* * *

Undeva, departe de primele linii de suprafaţă, în adăpostul unuia dintre laboratoarele subteranului, simţindu-se oarecum în siguranţă, coloniştii discutau despre cele ce se întâmplau la suprafaţă, ca despre ceva foarte îndepărtat.

-Am simţit pericolul de la o poştă, spuse unul dintre ei.

-L-ai mirosit, vrei probabil să spui, adăugă un altul. Tot sunt bune şi antenele astea la ceva... A propos, Marea Ducesă e fiartă, ce mai! Ce, e puţin lucru să-ţi vină aşa o pleaşcă pe cap? Şi asta tocmai acum, când s-a certat cu cei din neamul Melissotarsus.

Colonistul care vorbise primul interveni, ca şi cum ar fi vrut să ia apărarea Ducesei...

-Melissotarsii, ca şi Plasiolepisii habar n-au să lupte. Lasius e de partea noastră. Nici Ponera nu-i neam de aruncat. Aţi văzut ce colonii ştiu să clădească? Mie unul nu mi-e teamă. Ducesa ştie întotdeauna ce are de făcut.

-Sus, la suprafaţă, e de groază, aduse într-un suflet vestea unul dintre laboranţi, care se aventurase într-una din zonele etajului superior. Staţi aici, bine mersi, iar ăia de sus tremură din toate mădularele...

-Ce fac ai noştri? veni, într-un târziu, întrebarea unui colonist.

-Habar n-am. Să vă spun drept, nici eu nu sunt prea curajos din fire. Aş prefera să rămân într-unul din subsolurile Cetăţii, decât să mai urc la suprafaţă...

-La ce naiba ai venit să ne mai faci morală, dacă nici măcar n-ai dat pe acolo? Viteaz între viteji, ce să vă spun! Ce se va întâmpla cu noi?

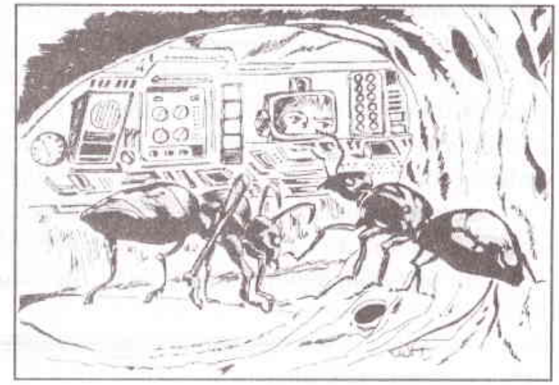
-Singura noastră şansă ar fi să trecem neobservaţi, îndrăzni să continue colonistul, care-şi dăduse atâta importanţă cu câteva clipe mai înainte. Pentru el, Marea Colină e cât o pietricică. Poate trec pe lângă noi, fără să ne bage în seamă. Altfel nu ştiu, zău, cum o scoatem la capăt.

-Se zice că Marea Ducesă a chemat în ajutor câteva linii de asalt de la Marii Roşii... E cam groasă istoria asta, zău aşa!

-Te cred şi eu. Ai noştri, majoritatea, sunt *porteuri* şi *laboranţi*. Ăştia habar nu au de război! Când e, la o adică, ia caută vreun colonist dispus să se ia la harţă cu te miri ce monştri, gata să-l strivească. *Soldaţii* şi *săpătorii* ce mai fac faţă... Ducesei nu-i strică deloc o asemenea lecţie. Trebuia să întrunească toţi membrii Consiliului de Apărare şi să le ceară părerea. Nu poţi hotărî de unul singur, când e vorba de soarta unui întreg popor.

-Cuvintele tale sună a nesupunere, i se atrase atenţia îndrăzneţului colonist. Nu prea e momentul să faci pe revoltatul!

Lumina verde a fonarului pâlpâia neîntrerupt. Coloniştii de



rezervă se pregăteau să urce la suprafaţă - ordinul Ducesei sosise în ultima clipă.

Se anunţase că cei trei monşri erau îngrijorător de aproape de graniţele Colinei.

Mii de colonişti aşteptau aliniaţi la intrarea principală ordinele şefilor de coloane.

Deodată, un ochi enorm se apropie de ei,, urmărindu-i cu curiozitate; panica celor din Marea Colină ajunsese la paroxism. Catastrofa era iminentă.

Un tunet înfricoşător sparse aerul şi o pală puternică de vânt mătură câteva sute de colonişti cât ai clipi din ochi.

-Noroc - auziră coloniştii vocea unuia dintre «intruşi». Pune şi tu mâna la gură, când strănuţi... La ce te uiţi, dragă, atât de pierdut?

-La un muşuroi de furnici - răspunse celălalt monstru, ascunzîndu-şi faţa într-un fel de drapel, pe care-l mototoli apoi, vârîndu-l într-o deschizătură a «corpului».

-Nostime fiinţe şi furnicile acestea, făcu al treilea. Nu înţeleg însă de ce-or fi alergînd aşa de înnebunite de colo-colo?

Short-short story

Ion-Ilie IOSIF

SURPRIZA

Lăsând instantaneu în urmă vuietul aspru al motoarelor, astronava încrsutată de-a lungul cuirasei cu praf meteoritic, semn al unei îndelungate odisei spaţiale, se apropia de ţintă.

Directorul de zbor nu se mai deslipea de largile vizoare frontale, urmărind încordat discul uriaş al planetei ce se mărea continuu, părînd să le vină în întâmpinare.

-Anulaţi propulsoarele... start retrojeturile... bracaţi direcţia...

Comenzile erau executate cu eficienţă maximă de către piloţi, cărora uriaşa astronavă li se supunea

aidoma unui căţeluş ascultător.

Mai erau cinci kilometri până la contactul cu solul, când în interiorul cabine începură să răsune exclamaţii de surpriză, urmate de ordine febrile:

-Strat propulsoarele, treceţi pe comanda automată de retur!

În faţa echipajului masat în faţa vizoarelor, planeta se înfăţişa înconjurată de un brâu de litere, care alcătuiau textul următor: «Intrarea extraoriginarilor strict oprită! Contravenienţii vor fi amendaţi cu viaţa!". Printre cuvinte erau presărate binecunoscutele simboluri ale pericolului - cranii rânjite, sprijinite pe două ciolane încrucişate...

Iulian BALTASIU

UN ACCIDENT STUPID

Odată, pe când căutam nişte hârtii în birou, am dat peste o foaie scrisă de un anume V.G. Titlul mi-a atras atenţia şi am început s-o citesc:

«E noapte şi pe drum clipocesc luminile, reclamele jocă şi-ţi sar în ochi. Altădată, mi-ar fi plăcut jocul acesta nocturn. Acum, sunt prea obosit, prea uzat de atâtea nopţi şi zile nedormite.

Campania asta electorală m-a dărâmat. Se vede treaba că am îmbătrânit.»

* * *

Deasupra oraşului, la o înălţime apreciabilă, un vehicul cosmic se află într-o situaţie dificilă. La bordul său, astronauţii efectuau o experienţă, care implica o doză mai mare de risc decât în alte situaţii. Cu toată atenţia cu care se lucrase, unul dintre rezervoare se fisurase.

Nava avea în tancuri un combustibil experimental, extrem de sensibil la undele cerebrale. Iar, la sol, în oraş, un om demonstra o activitate cerebrală intensă. O dovedi explozia puternică, care zgudui unul dintre rezervoare.

Combustibilul prindea viaţă. Treptat, o agitaţie stranie îi cuprinse toate moleculele şi începu să se dilate, până ce reuşi să scape din capcana rezervorului. Nava rămase în urmă, în numai câteva zeci de secunde, iar el se precipită în direcţia Terrei, sub forma unui nor.

Ajuns la suprafaţă, se infiltră într-o reclamă luminoasă. Absorbi întreaga energie din reţea, iar când numitul V.G. trecu pe sub panoul publicitar îi pătrunse în cutia craniană.

* * *

V.G. se trezi gândind cu voce tare, aşa cum nu mai făcuse niciodată până în acel moment:

-Ce liber este aerul... ca o fiinţă, ba nu, nu este aşa ceva, ar fi prea frumos! Ar fi chiar imposibil. Pentru că, dacă ar avea suflet, ar fi cea mai fericită fiinţă de pe Pământ.

-Dar şi aerul are dreptul la viaţă. Şi noi, cei care vă ajutăm. Şi...

Un glas străin şi furios striga în interiorul creierului său obosit doleanţele unor obiecte incapabile de inteligenţă şi care au reuşit acum, cu ajutorul oamenilor, să se smulgă din tăcerea lor milenară şi să gândească. Îşi prinse faţa în palme, apoi privi năucit în jur. Luminile jucau în continuare, nepăsătoare, parcă bucurîndu-se de suferinţa lor. Doar una singură se îndurase de el, întrerupîndu-şi jocul nebunesc, rămânînd ca o pată printre culorile celorlalte.

Intră clătinîndu-se în clubul său preferat, «Asociaţia oamenilor de încredere», din rândurile căreia guvernul îi recrutează pe oamenii cei mai serioşi şi mai capabili din lume.

* * *

Lucrarea se încheia cu un P.S.: «Viaţa este zadarnică. De aceea, am devenit un vagabond. Aceasta a fost ultima mea legătură cu aşa-zisa lume civilizată. V.G.».

-Hm, ce porcărie! Am spus şi am aruncat cu ea la coş.

Deodată, am încremenit: un glas hârâit, venit parcă din fundul unei fântâni îmi răsună în urechi.

-Nu crezi ce scrie? He, he, eu am scris. Da, am învăţat să şi scriu. În ceea ce-l priveşte pe individul căruia i-am spus lucrurile astea a murit nu demult, intoxicat cu morfină. Dar nici eu n-o s-o mai duc mult. Am fost cel mai evoluat individ dintre...

-Cine naiba vorbeşte? am strigat, ridicîndu-mă.

-Mor, spuse, nu mai am energie, mă consum pe zi ce trece. Am auzit că, odată, ar fi trăit o civilizaţie anorganică pe aici, pe undeva, pe o planetă ce s-ar fi distrus demult.

-Hei, ce Dumnezeu se întâmplă? am strigat iar.

Lumina s-a stins brusc şi am rămas pe întuneric.

(Materiale preluate din fanzinul craiovean OMICRON 2/1977)

UNIVERSUL STAR TREK

Motto: *Suntem, probabil, singurul spectacol al televiziunii americane care susţine că există un mâine, că tot entuziasmul, toate descoperirile şi aventurile nu sunt în urma noastră...*

Gene Roddenberry

Star Trek – "Prima generaţie" a fost creat de regizorul Gene Roddenberry, care l-a conceput aub forma unui serial de science-fiction pentru adulţi.

Istoria viitorului astronauticii prezentă în el îşi are punctul de plecare undeva în îndepărtatul secol al XXIII-lea, când Terra aparţine Federaţiei Unite a Planetelor (mulţimea de planete colonizate, reunite într-o confederaţie paşnică, avînd în subordine o puternică Flotă Stelară, a cărei menire este de a mări permanent fruntariile cunoscute ale spaţiului).

Aceasta este linia pe care se înscriu legendarele călătorii ale astronavei "Enterprise": misiunea sa este exprimată, pe fundal, la începutul fiecărui episod, într-o exprimare sintetică, dar de mare efect: "să exploreze lumi noi şi ciudate, să caute noi forme de viaţă şi noi civilizaţii, să meargă cu îndrăneală acolo unde nici un om nu a mai fost înainte".

"Enterprise" trăieşte mai ales prin personajele sale. Cel mai important este, desigur, căpitanul James T(iberius) Kirk, un om curajos, generos şi foarte raţional. Primul ofiţer al Punţii este un hibrid umano-vulcanian, Mr. Spock; este figura cel mai uşor de reţinut, datorită urechilor sale ascuţite şi a sprâncenelor foarte arcuite.





Mr. Spock este celebru prin felul în care acţionează, ghidat numai de logica sa impecabilă. Leonard "Bones" McCoy, este medicul-şef, un sudist temperamental plin de sine care, în realitate, se consideră doar un umil medic de provincie (stelară, în cazul său).

Al treilea personaj ca importanţă în structura echipajului este inginerul-şef Montgomery "Scotty" Scott, un om de modă veche, îndrăgostit cu fanatism de motoarele sale.

Deşi, pe ansamblu, personajele nu ies în mod special în relief (nu sunt caractere puternice, deosebite ca realizare), între ele există o legătură unică, cvasifamilială, mai ales între Kirk, Spock şi McCoy.

Deşi, aparent, între McCoy şi Spock se naşte o permanentă divergenţă, în realitate cei doi ţin unul la altul. Cel mai interesant dintre ei pare să fie vulcanianul, care se străduieşte permanent să concilieze sinele logic cu latura umană a personalităţii sale. Pe lângă ofiţerul ştiinţific, pe jumătate uman, pe puntea de comandă se mai găsesc locotenentul Uhura, şef al comunicaţiilor, Mr. Sulu şi Mr. Chekov, navigatori.

Efectele speciale din film, deşi nu sunt dintre cele mai elaborate, sunt memorabile. Nava însăşi are, la filmări, machete de diferite mărime, care variază între 8,5 cm şi 5,0 m.

Pentru prima oară un serial SF aduce în scenă o mulţime de gadget-uri tehnice - motorul warp, fazerele, torpilele fotonice, comunicatoarele - care pătrund în limbajul obişnuit; dispozitivul utilizat pentru teleportarea membrilor echipajului pe alte astronave sau pe planetele din apropiere este un concept absolut nou în tehnica spaţială.

Efectul cinematografic al dematerializării este realizat cu ajutorul prafului de aluminiu pulverizat într-o rază de lumină.

Fiecare episod reprezintă o poveste de-sine-stătătoare, construită în jurul unui mesaj moral - încrederea desăvârşită în om, un animal nobil, dar impulsiv şi supus greşelii, aflat în mijlocul unui Univers foarte aglomerat.

(adaptare după "Enciclopedia Britanică de Science Fiction")

PERSONAJE STAR TREK

JEAN-LUC PICARD

Este căpitanul celei de-a cincea nave "Enterprise".

De formaţie renascentistă, interesul său se manifestă pe o arie informaţională complexă, mergînd de la teatru la astrofizică. Preferă arheologia extraterestră, din interiorul căreia publică, ocazional, studii ştiinţifice şi ajunge chiar să prezideze Consiliul de Arheologie al Federaţiei. Pasiunea sa pentru arheologie este atât de puternică încât, la un moment, sub influenţa profesorului său Richard Galen, Picard chiar ia în calcul posibilitatea de a-şi face din ea o carieră. Cu Galen, se va mai întâlni în 2369, când îl ajută să îşi ducă la bun sfârşit cea mai mare descoperire arheologică a sa - refacerea unui mesaj străvechi, lăsat de o rasă humanoidă, care trăise pe Terra cu peste patru miliarde de ani în urmă. Personalitate extraordinar de complexă, Picard este, de asemenea, un mare amator de călărie (unul din programele favorite în interiorul holodek-ului este acela în care călăreşte un simulant de cal într-o pădure simulată), cântă încă din adolescenţă la pian, iar, în urma unui implant, moşteneşte alături de amintirile vieţii unui colonist aflat pe patul de moarte şi cunoştinţele muzicale de flaut ale acestuia. Mai mult, în 2369, Picard se îndrăgosteşte de Neela Daren, o muziciană de anvergură, de la care învaţă o mulţime de lucruri noi în domeniu.

Biografia sa este complexă. S-a născut în localitatea La Barre, Franţa, în anul 2305. Fascinat încă din copilărie de imensitatea spaţiului, se hotărăşte să urmeze cursurile Academiei Flotei Stelare, cu toată opoziţia de principiu a tatălui său.

Este admis la Academie în anul 2323, abia după cea de-a doua încercare, pe când avea 18 ani. În decursul primului an, este singurul boboc care reuşeşte să câştige maratonul de la Danula II, obţinînd rezultate excelente. În 2327, imediat după absolvirea Academiei, pleacă în permisie, împreună cu câţiva colegi, la baza stelară Earhart; aici are loc o încăierare cu nişte nausicanieni şi este înjunghiat în inimă. Pentru a fi salvat, suferă un transplant cardiac.

Prima sa dragoste se numeşte Jenice Manheim şi, cu toate că se ataşează puternic de ea, cei doi se despart în 2342, acţiune pe care o va regreta în anii care urmează. Cei doi se revăd în anul 2364, când el îi va salva soţul, pe dr. Paul Menheim, rănit în urma unui grav accident petrecut la laboratoarele de pe planeta Vandor IX.

Jean-Luc Picard se află la comanda navei «Enterprise» timp de 20 de ani, până în 2355, când aceasta este distrusă într-un atac neprovocat, în împrejurimile sistemului solar Maxia Zeta.

Membrii supravieţuitori ai echipajului (în rândul cărora se găseşte şi Picard), plutesc în derivă, la bordul unei navete de salvare, timp de câteva săptămâni, până să fie recuperaţi.

Este numit, din nou, căpitan în anul 2365 (data stelară 41124), la bordul astronavei «Enterprise D». În 2365, Picard suferă o primă operaţie de «reajustare» a inimii artificiale, la Baza Stelară 515, în timpul căreia survin complicaţii care determină intervenţia celebrului doctor Katherine Pulaski.

Pe ambasadorul Sarek, căpitanul Picard îl întâlneşte în 2366, an încare misiunea sa este pusă în pericol de sindromul Bendii, de care suferă acesta, şi care-l determină să-şi piardă controlul asupra emoţiilor; Picard îşi uneşte mintea cu aceea a ambasadorului pentru a-i oferi acestuia stabilitatea psihică necesară încheierii tratatului cu Legaranii.

În finalul aceluiaşi an, Picard este răpit de borgi şi tranformat într-o entitate numită Locutus Borg. Din această postură, este obligat să participe la cumplita bătălie din apropierea planetei Wolf 359, în care este principalul vinovat de distrugerea a 39 de nave ale Federaţiei. În cele din urmă, Picard este salvat de «Enterprise D» şi remodelat în structură umană de dr. Crusher, apoi petrece mai multe săptămâni de recuperare în interiorul clinicii.



În perioada în care astronava se găseşte andocată la staţia spaţială McKinley pentru reparaţii, Picard îşi vizitează oraşul natal LaBarre, după ce lipsise de acasă aproape 20 de ani. Cazat în casa fratelui său Robert, Jean-Luc face cunoştinţă cu soţia acestuia Marie şi cu fiul lor Rene.

Este prima dată când gândul opririi într-un loc şi întemeierea unei familii încep să-i dea târcoale. Se gândeşte chiar să părăsească Flota şi să accepte postul de directoral Proiectului Atlantis, dar realizează într-un târziu că locul său este numai pe Enterprise.

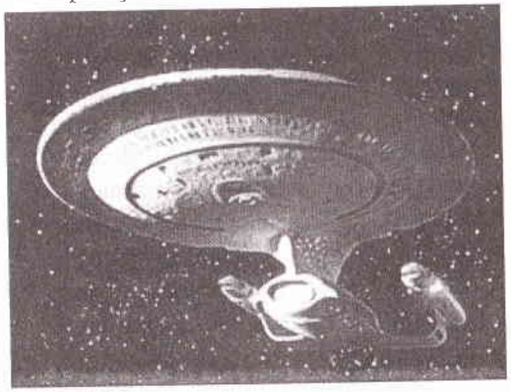
După moartea liderului klingonian Kţmpek, în anul 2367,

care vede în el o persoană potrivită pentru aplanarea situaţiilor conflictuale, Picard capătă brusc un rol de o importanţă capitală ca Arbitru al Secesiunii, în relaţiile dintre Imperiul Kilngonian şi Federaţia Terestră. Sub arbitrajul său, urmează o perioadă destul de lungă de pace, răstimp în care la conducerea Înaltului Consiliu ajunge Gowron, un indvid echilibrat şi inteligent, care păstrează relaţii strânse cu Picard, pe care-l foloseşte ca mesager personal la frontierele Galaxiei.

DATA STELARĂ LA BORDUL LUI ENTERPRISE

Data stelară reprezintă un sistem de măsurare a timpului scurs la nivelul Galaxiei, în perioada efectuării unei călătorii cu viteze extraluminice, sistem care încearcă să compenseze dilatarea relativă a timpului (scurgerea sa inegală, în raport cu un punct de observaţie considerat fix, la bordul astronavei), precum şi alte efecte secundare ale voiajului propriu-zis.

Regizorul Gene Roddenberry afirmă că a considerat necesar inventarea acestei noi măsurători a curgerii timpului pentru a le crea spectatorilor sentimentul de viitor verosimil. În principiu, datele stelare se adaptează la schimbările temporale care apar datorită distorsiunilor provocate de diferitele viteze extraluminice utilizate de navă în cursul uneia sau a mai multor călătorii; data stelară se calculează ţinînd seama de câteva elemente de linearitate spaţio-temporală - viteza astronavei la un moment bine determinat, curbura spaţiului în acel punct, precum şi poziţia navei în Galaxie.



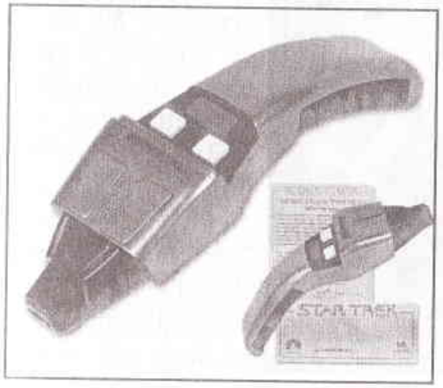
Iubitorii serialului «Star Trek» (aşa-numiţii *trekişti*) folosesc mai multe metode de a transforma datele din calendar în date stelare. Cea mai cunoscută este aceea în care se aranjează anul, luna şi ziua astfel încât data calendaristică de 20 iulie 1969 să corespundă datei stelare 6907,20 (se observă că 69 este finalul anului 1969, 07 este luna iulie scrisă în cifre, iar 20 reprezintă ziua de 20 iulie).

Nu toate datele astfel transformate se regăsesc în serial, de unde se poate deduce că autorii acestuia au utilizat şi alte sisteme de calculare a timpului galatic.

ARMELE DE PE ENTERPRISE

PHaser

Cuvântul constituie un acronim al sintagmei «PHased Energy Rectification». **PHaserul** este o armă cu energie direcţionată, folosită în cadrul Flotei Stelare a Federaţiei sub trei forme: fazerele de tip 1 sau de mână; fazerele de tip 2 sau de tip pistol; şi fazerele de tip 3 sau de tip puşcă, mai rar folosite. Din echipamentul standard al astronavelor Flotei făceau parte arme fazer de mari dimensiuni.



Fazerele au fost inventate de-abia după anul 2200, nava Enterprise fiind echipate cu ele în anul 2254.

Torpila fotonică

Este o rachetă cu autopropulsie, capabilă să se orienteze singură spre ţintă. Conţinutul exploziv este alcătuit dintr-o cantitate foarte mică de materie şi antimaterie, cele două substanţe găsindu-se într-un container magnetic. Explozia este provocată de combinarea celor două elemente, iar puterea sa este extrem de mare. Torpila poate fi lansată când nava funcţionează la viteză luminică, deoarece sistemele sale inteligente nu sunt afectate de efectele acestei viteze. Navele din clasa Galaxy au la bord 250 de de torpile, putînd utiliza chiar şi 10 astfel de elemente explozive simultan.

REMEMBER STANISLAW LEM

Aurel CĂRĂŞEL

Nu pot să afirm că l-am cunoscut pe Stanislaw Lem. Cel puţin, nu în mod direct, aşa cum s-a întâmplat cu alţi mari scriitori europeni şi americani, pe care întâmplarea, destinul sau o altă forţă cosmică necunoscută, prezentă numai în operele lor, m-a făcut să-i întâlnesc de-a lungul vieţii - pe Daniel Walther într-un mic restaurant din Freudenstadt, în Germania anilor 1992, pe John Brunner la Eurocon-ul din Timişoara 1994, pe Jonh Clute în librăria SF unde-şi expunea Enciclopedia, în Dortmund 1999, pe Robert Sheckley cu ocazia eclipsiei totale de soare din 1999, pe insula Atlantykron, pe Norman Spinrad şi pe Joe Haldeman, în 2001, cu ocazia Eurocon-ului, în spaţiul aceleiaşi insule... Îl ştiam însă de multă, foarte multă vreme, cred că de aproape 30 de ani. Ne întâlniserăm, mai întâi, în paginile "Ciberiadei", unde făcusem, pentru prima oară cunoştinţă cu miturile lumii robotice; ne văzuserăm, aproape întâmplător, pe o fantastică planetă oceanică, numită "Solaris", unde un zeu-copil se amuza recreînd lumea, apoi am străbătut Galaxia în astronava lui Pirx (din "Povestirile pilotului Pirx"), am văzut împreună minunea morţii din necrosfera de pe Regis III (în "Invincibilul") şi am tremurat unul lângă altul, ascultînd "Glasul Domnului", care ne vorbea despre Universurile de dinaintea celui prezent şi care murind au făcut posibilă apariţia vieţii în interiorul acestuia.



Altfel spus, îl cunoşteam pe domnul S. Lem, asemenea oricărui SF-ist înrăit al generaţiei '80, din ceea ce scrisese şi fusese tradus în româneşte. Şi fusesem răvăşit de lumile extraordinare prin care vagabondase cu imaginaţia, încercînd să scape de stresul cotidian al unei societăţi comuniste din ce în ce mai rigide şi mai greu de acceptat. Pentru acei cititori care se gândeau la soluţii simple şi situate în orizontul de aşteptare al unor generaţii crescute în cultul lui Jules Verne şi al romanelor SF americane din revistele *pulp*, prozele sale au constituit un domeniu greu accesibil: nu ofereau explicaţii, nu prezentau contacte clasice intercivilizaţii, nici măcar nu afirmau cu glas răspicat existenţa acestora. Sugerau doar că, în nemărginirea Universului, ar fi posibil să existe... Poziţie pe care, ulterior, au adoptat-o din ce în ce mai mulţi scriitori, din toate părţile lumii (vezi A.C. Clarke, fraţii Strugaţki, R. Bradbury, H.P. Lovecraft ş.a.).



Nu pot să afirm că l-am cunoscut pe Stanislaw Lem. Dar în 1994, am publicat în "România Liberă" un articol, în care am preluat afirmaţia unui traducător al editurii "Nemira", referitoare la puţinele cărţi ale autorului apărute în România până la acea dată.

În principiu, persoana cu pricina (nu spun cine, becher, mon cher, persoană importantă) afirma că lucrurile stau aşa din cauza lui Lem în persoană, care ar fi fost un individ foarte zgârcit şi nu admitea bani mai puţini pentru drepturile de autor, ca să poată fi tradus şi în ţările mai puţin dezvoltate d.p.d.v. economic. Că nu a fost chiar aşa, s-a dovedit după numărul mare de cărţi editate de "Nemira", dar şi de alte edituri, în anii care au urmat. Afirmaţia respectivă a ajuns însă sub ochii scriitorului care, prin reprezentantul său în România, *m-a tras puţin de urechi* pentru îndrăzneala de a fi publicat aşa ceva. Altfel spus, fără să ne cunoaştem în vreun fel, am avut o dispută, legată de vânzarea actului de creaţie. La vremea respectivă, S. Lem a vrut chiar să dea în judecată ziarul pentru afirmaţii calomnioase, dar situaţia s-a lămurit pe cale amiabilă, atât de bine încât "Nemira" a început să publice din opera sa în primăvara anului următor.

Nu pot să afirm că l-am cunoscut pe Stanislaw Lem. Dar pot să spun şi să scriu că îl admir şi că îl iubesc pentru creaţia sa atât de mult, încât îl consider un membru al familiei mele. Un membru care locuieşte în aceeaşi casă cu mine, pe raftul bibliotecii, aşteptînd cu răbdare momentul în care să am dispoziţia de a purta o lungă conversaţie despre Lumile Imaginare, dincolo de pragul cărora a păşit cu eleganţa unui mare Senior.

STANISLAW LEM (1921 - 2006)

"Unul dintre cei mai mari autori SF în viaţă", cum îl carcaterizează în 1972 Pierre Versins în a sa "Enciclopedie a utopiei, a călătoriilor extraordinare şi a science-fiction-ului", SL se naşte la 12.09.1921, în localitatea poloneză Lvow, într-o familie de medici.

Influenţa familiei asupra destinului tânărului Lem este deosebit de puternică, acesta înscriindu-se la facultatea de medicină din Cracovia, după ce absolvă studiile liceale cu rezultate strălucite la ştiinţele exacte. În anul 1966, îşi va descrie cu mult şarm anii minunaţi ai copilăriei şi ai adolescenţei în lucrarea autobiografică «Castelul înalt». În 1940, este obligat să întrerupă studiile, din cauza ocupării Poloniei de către germani. Pentru a putea trăi, este obligat să lucreze timp de patru ani ca mecanic auto şi ca sudor. Aceste experienţe personale îl influenţează în realizarea primului său roman «Spitalul transfigurării», publicat de-abia în 1982.

După război, îşi reia studiile, încheindu-le în 1948. Se mută, încă din 1946, la Cracovia, unde devine asistent la un institut de cercetări. Interesat de matematică, de fizică şi de cibernetică, în paralel cu profesia de medic, militează pentru înfiinţarea Academiei Poloneze de Cibernetică şi Astronautică, al cărui membru fondator este. Scrie versuri şi eseuri despre metodologia ştiinţifică, inspirat îndeosebi de teoriile biologice ale lui T.D. Lysenko din volumul «Evoluţia - o pseudoştiinţă».

Debutul editorial se petrece în anul 1948, cu povestiri de factură SF, publicate prin reviste, povestiri remarcabile prin imaginaţia debordantă şi prin originalitatea ideilor, dar destul de şterse d.p.d.v. artistic. Tot acum, revista «Noua lume a aventurilor» din Katowice îi publică, în serial, romanul «Omul din Marte». Succesul obţinut îl determină să opteze pentru meseria de scriitor profesionist. Din acest moment, abordează genul cu seriozitate şi constanţă. Timp de patru decenii publică peste două duzini de cărţi, traduse în 30 de limbi, atingînd tiraje de milioane de exemplare.

Dintre primele sale opere, se disting «Astronauţii» (1951) şi «Norul lui Magellan» (1955), care deşi sunt scrieri de începător şi se limitează la asamblarea mai multor convenţii SF, prin prisma realismul socialist al epocii în care trăieşte, rămân totuşi interesante şi întâlnim aici un număr mare de teme ce vor popula opera sa ulterioară (ameninţarea unei distrugeri planetare totale, militarismul planetar, identitatea fiinţei umane în comparaţie cu aceea a fiinţelor extraterestre).

În romanul «Astronauţii», Lem povesteşte despre operaţiunea de descoperire treptată a planetei Venus, pustiită de un război cumplit. Aflînd despre existenţa altor fiinţe în Galaxie din tragedia astronavei extraterestre explodate deasupra taigalei siberiene la începutul secolului XX (confundată cu un meteorit), pământenii se hotărăsc să facă cercetări pe câteva planete ale sistemului solar şi încep cu Luceafărul. Ajunşi pe solul veşnic acoperit de nori, exploratorii de pe «Cosmocrator» descoperă rămăşiţele unei civilizaţii aflate la apogeul militar şi deduc din informaţiile pe care reuşesc să le descifreze faptul că aceasta dorise să elimine orice urmă de viaţă de pe Terra şi că războiul care o distrusese pe neaşteptate a împiedicat acest lucru.

«Norul lui Magellan» este o încercare de utopie, siropoasă şi complet lipsită de acţiune. Într-un îndepărtat secol al XXX-lea, omenirea a ajuns să construiască un sistem social de tipul comunismului ideal şi a început expansiunea în spaţiu. Următorul pas după cucerirea treptată a sistemului solar îl constituie atingerea constelaţiei Proxima Centauri, cu ajutorul unei astronave uriaşe, bazată pe principiul succesiunii generaţiilor, navă capabilă să dezvolte viteze ce depăşesc jumătate din aceea a luminii. După lecturarea jurnalul unei călătorii plictisitoare, singurul segment narativ interesant îl reprezintă pătrunderea în sistemul Proxima şi începerea explorării sale. Punctul cel mai bine realizat nu-l constituie contactul cu civilizaţia Planetei Albe din constelaţia Centaurul A, asemănătoare din punct de vedere tehnologic cu cea terestră. Acesta este violent în prima sa parte, din cauza unei confuzii de logică a contactului - în drumul prin sistemul Proxima, «Gea» a întâlnit un satelit artificial, cu cosmonauţi umanozi morţi de mai multe sute de ani, cala



Desen de Stanislaw Lem

distrus; ştiind de existenţa acestuia şi văzîndu-i explozia, locuitorii Planetei Albe au impresia că astronauţii de pe «Gea» au venit să-i atace cu armele descoperite acolo şi le distrug navele de contact cu ajutorul unui câmp energetic de protecţie.

Momentul de sclipire îl constituie începerea construirii unei staţii cosmice intermediare pe un asteroid al sistemului, staţie care ar urma să servească drept punct de salt pentru următoarele vizite cosmice îndepărtate de pe Terra.

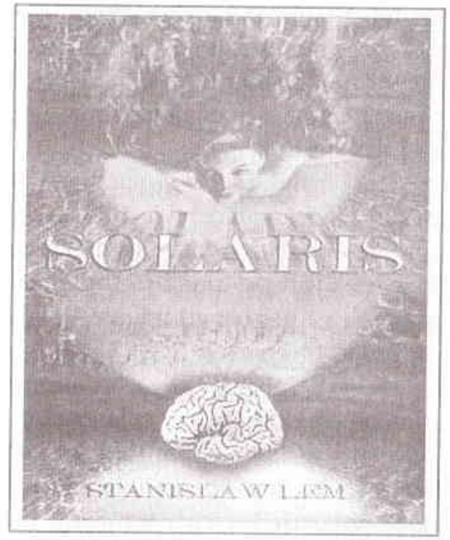
Lucrul pe asteroid (la construcţie participă, alături de automate, astronautul Zorin, precum şi eroul romanului, care are funcţia de medic la bordul «Geei») este interesant prezentat, aici Lem dînd dovadă de intuiţie şi de har narativ, textul constituind în sine o mică poveste cosmică, de sine stătătoare, cu acţiune, dramatism şi descrieri ce-l apropie de Asimov (v. «Pulbere de stele») şi de Greg Bear & David Brin (v. «Inima cometei»).

Cel de-al doilea roman publicat în 1955, «Timpul nepierdut», operă de factură semibiografică, descrie în manieră intelectualistă un subiect din perioada de ocupaţie nazistă. Îi urmează culegerile de povestiri «Sezam» (1954), «Octombrie cel lustruit» (1956), «Jurnalele astrale sau Amintirile unui călător spaţial - Cele mai vechi amintiri ale lui Ijon Tichy» (1957), o parabolă care vede lumea într-un negru grotesc.

În călătoriile sale cosmice, Ijon Tichy trece prin tot felul de întâmplări ciudate, relatate pe un ton satirico-filozofic, scriitorul vizînd în special tema poluării şi pe aceea a înclinării spre autodistrugere, manifestată de rasa umană. Sunt opere care pregătesc *tripla* din 1959, când publică culegerea de povestiri «Invazia din Aldebaran», romanele «Ancheta» şi «Eden».

Acesta din urmă, mult mai bine realizat decât cele din perioada debutului, pare a fi un antrenament narativ pentru straniul şi monumentalul "Solaris". Acţiunea se petrece într-un viitor îndepărtat, în care o astronavă terestră, aflată în trecere pe lângă planeta Eden, este aspirată spre suprafaţa acesteia de o trenă de gaze şi se înfige în scoarţa ei. Echipajul, format dintr-un Doctor, un Cibernetician, un Inginer, un Chimist, un Fizician şi un Coordonator reuşesc să se degajeze din nava avariată şi pornesc să exploreze împrejurimile. Înţeleg repede că planeta este locuită de o specie inteligentă stranie, cu indivizi ce par formaţi din coabitarea a două fiinţe diferite - un trup imens ca de hipopotam şi un bust cvasiuman, cu aspect de copil.

Aceştia se comportă într-o manieră absolut ininteligibilă pentru raţiunea umană şi determină apariţia a tot felul de ipoteze în rândul membrilor echipajului. Contactul dintre cele două specii se dovedeşte a fi însă unul belicos, deşi în prima



parte băştinaşii nu par a-i băga absolut deloc în seamă pe intruşi. Din această cauză, astronauţii se grăbesc să-şi repună nava în stare de funcţiune pentru a putea pleca.

Într-un final, în care localnicii ridică un zid de sticlă în jurul lor pentru a-i izola, ca să-i poată bombarda şi distruge, în timp ce se pregătesc pentru decolare, au parte de vizita unui indigen, cu care reuşesc să stabilească un contact raţional. Prin intermediul automatului translator, pământenii descoperă istoria unei specii inteligente, dezvoltată pe dimensiunea informaţiei şi a modalităţilor de comunicare a acesteia. Astfel, află că *dubleţii* au avut parte de o evoluţie foarte contorsionată, de-a lungul căreia au suportat tot felul de regimuri tiranice ce au culminat cu cel prezent la momentul contactului - în care despotul a dispărut ca individualitate de pe scena istoriei, reintrînd în anonimat, dar continuînd să-şi exercite puterea prin intermediul sistemului informaţional.

Plecarea precipitată a astronavei îi salvează de atacul indigenilor, dar cauzează moartea *dubletului* savant ce a riscat să treacă peste cutume pentru a stabili un contact între civilizaţii.

Anul 1961, considerat de majoritatea criticilor de gen cel mai bun din întreaga sa carieră, debutează cu romanul «Jurnalul din cada de baie», o parabolă cinică, care vizează perioada istorică a *războiului rece* dintre superputerile epocii. Acţiunea se petrece într-un viitor nedeterminat, în care lumea s-a împărţit în două tabere, numite Edificiul şi Contraedificiul, tabere care locuiesc în două clădiri uriaşe şi nu au altă menire decât aceea de a se spiona reciproc. Ca aspect, naraţiunea se aseamănă până la un punct cu «Casa cu o mie de etaje» a lui Jan Weiss: este povestită, la persoana I, aventura personajului principal prin corpul Edificiului, din momentul în care se trezeşte la realitate (exact ca personajul lui Weiss). Eroul nu cunoaşte decât un singur lucru - acela că tocmai a primit o Misiune, ale cărei specificităţi urmează să i se înmâneze pe parcurs. El nu are trecut, deoarece nu-şi aminteşte nimic despre propria-i persoană, după cum nu are nici viitor, deoarece, indiferent ce face în interiorul Edificiului pentru a obţine date concrete despre misiunea ce i s-

a încredinţat, nu reuşeşte să afle nimic.

Stilul romanului este unul kafkian, sistemul birocratic de care se loveşte la tot pasul eroul fiind unul supradimensionat, monstruos şi trăind numai pentru sine. Nenumăratele personaje pe care le întâlneşte în rătăcirile sale de-a lungul etajelor sunt aproape în exclusivitate ofiţeri şi par a avea rolul de a-i stabili un fel de ucenicie a răbdării şi a perspicaictăţii, făcîndu-l să treacă de la paradoxale şi intinteligibile discuţii, la situaţii absurde, precum aceea a beţiei întreprinsă alături de colegii lui Moutton în sala de disecţii cerebrale, după ce păşeşte prin purgatoriul cabinetului medical.

Romanul este realizat în maniera unei înşiruiri de silogisme ale personajului principal, care încearcă permanent să depisteze scopul existenţei Edificiului. Rezultatele stranii la care ajunge şi care sunt în permanenţă opuse celor anterioare nu fac decât să-l afunde mai tare în clenciul întrebărilor fără răspuns.

Singurul moment în care i se pare că trece pe lângă adevăr este acela al discuţiei cu preotul-ofiţer, împreună cu care pune la cale un fel de revoltă împotriva sistemului: acesta îi explică faptul că Edificiul este populat în exclusivitate de spionii Contraedificiului şi invers. Spionul clasic, rătăcit parcă dintr-o epocă anterioară a spionajului, pe care-l găseşte dormind în cada de baie dintr-o toaletă nu rezolvă în nici un fel dilema în care se zbate, aşa cum are impresia la un moment dat cititorul, ci complică şi mai mult ecuaţia căreia personajul nu reuşeşte să-i dea de cap.

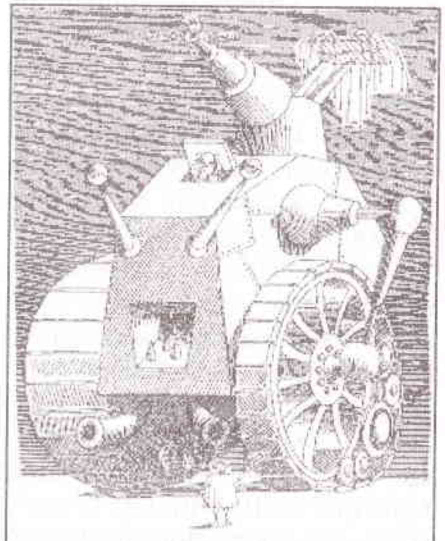
Finalul, închis şi parabolic la rândul său, nu aduce nici o lămurire, spre deosebire de romanul lui Weiss, în care cititorul rămâne totuşi cu impresia că personajul trăieşte un vis de proporţii colosale.

Îi urmează romanul «Întoarcerea din stele», culegerea de povestiri «Cartea roboţilor», un fel replică, dar într-un registru diferit, dată povestirilor cu roboţi ale lui Isaac Asimov, precum şi capodopera sa «Solaris».

«Solaris» reia o mai veche temă SF - aceea a imposibilităţii contactului dintre inteligenţele cosmice. Maniera în care o face este însă bulversantă pentru cititor: extraterestrul cu care se încearcă dialogul interspecii este pur şi simplu un gigantic creier protoplasmatic, care acoperă planeta Solaris, aflată în sistemul Alfa Vărsător, cu un fel de supă coloidală, un ocean viu, care modelează la suprafaţa sa lucruri stranii, alteori materializează obiecte şi chiar simulacre de fiinţe umane. Pentru savanţii care îl studiază de mai multe secole misterul său (pe Terra există chiar un uriaş institut de solaristică), în fapt poate acela al unui Zeu aflat în fază infantilă, acesta pare a rămâne inaccesibil pentru eternitate logicii umane.

Sosit la bordul staţiei orbitale care orbitează în jurul oceanului viu, Kris Kelvin asistă neputincios la dramele psihice pe care le trăiesc colegii săi, drame provocate de «jocurile» enigmaticului Solaris. Mai târziu, prins în jocul amintirilor materializate, trăieşte şi el o cutremurătoare poveste de iubire şi disperare cu amintirea reîntrupată a demult moartei sale soţii, poveste din cercul căreia nu se mai poate smulge, rămînînd pentru totdeauna la bordul staţiei, deşi Terra se hotărăşte s-o abandoneze..

Un an mai târziu, în 1962, îi apare interesanta culegere de eseuri «Intrarea pe orbită», iar în 1963 volumul de povestiri şi scenarii «Noapte lunară». În 1964, revine la eseu şi publică volumul «Summa technologiae», o strălucitoare dar riscantă trecere în revistă a aspectelor sociale, informaţionale, cibernetice, cosmogonice şi biologice pe care le prezintă permanentul joc al omului cu natura. Tot acum, înaintează spre publicare romanul «Neînvinsul» şi culegerea «Povestiri cu roboţi», un subiect care-l fascinează din ce în ce mai mult. Volumul este o fericită continuare a schemei clasice a basmului în epoca modernă a cuceriririi spaţiului cosmic. Asistăm la aventurile galactice ale unor ingineri-constructori-inventatori, într-un cadru coborât direct din poveşti - roboţi care se luptă între ei pentru mâna unei fete de împărat, regi aflaţi în interminabile conflicte planetare, curteni intriganţi, poeţi nebuni, bufoni inteligenţi şi sarcastici.


Stanislaw Lem
CYBERIADA

În 1965, publică cea de-a doua operă de mare succes pe plan mondial - «Ciberiada», o culegere de povestiri care constituie punctul final al temei roboţilor inteligenţi. Luate în ansamblul lor, povestirile de aici formează un basm alegoric de mari dimensiuni, avînd în centrul său roboţii, personaje care s-au eliberat de sub asuprirea umană şi au emigrat pretutindeni în Galaxie. În realitate, cititorul întâlneşte din nou o bună parte din monştrii, fiinţele ciudate şi chiar din roboţii despre care pomeniseră în jurnalele lor constructorii spaţiali Trurl şi Clapauţius în «Poveştile despre roboţi», aici ele avînd calităţi şi păcate din ce în ce mai pronunţat omeneşti.

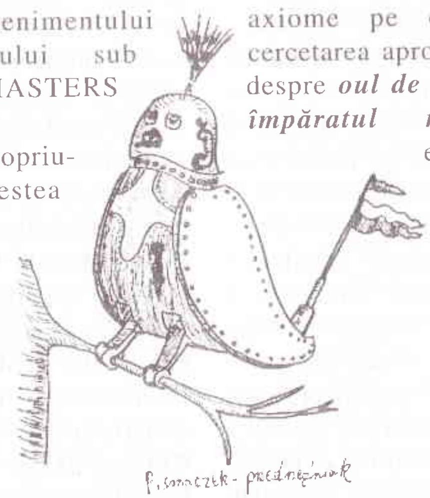
Anul 1966 îi aduce o altă

satisfacţie editorială: volumul de proză scurtă «Să salvăm Cosmosul» . În 1968, publică romanul «Congresul de futurologie», volumul de eseuri «Filozofia întâmplării», unde cochetează cu filozofia speculativă, precum şi romanul «Glasul Domnului».

Romanul are o «Prefaţă» a editorului, în care se explică faptul că volumul este un manuscris al decedatului profesor Peter E. Hogarth, operă ramasă neterminată şi dată publicităţii de un prieten de-al său, profesorul Thomas V. Warren. Urmeaza o altă «Prefaţă», cea a profesorului P.E. Hogarth, în care acesta realizează o amplă şi extrem de ştiinţifizată psihoanaliză interioară, străduindu-se să determine cu precizie care vor fi fost motivele ce l-au determinat să scrie această carte-jurnal la multe decenii de la încheierea evenimentului cunoscut publicului sub denumirea de MASTERS VOICE.

Romanul propriu-zis cuprinde povestea vieţii prof. Hogarth, din momentul în care acesta este contactat de către un mai vechi amic, prof. Baloyne, care îi propune să intre în componenţa unui grup de savanţi, creditaţi de guvernul SUA să studieze (într-o fostă cazarmă militară, situată în inima unui deşert), din toate punctele de vedere, un straniu **mesaj stelar,** interceptat de doi tineri astronomi din directia Câinelui Mic. Istoria în sine a **mesajului** este complicată, întrucât, mai întâi, el trece prin mâinile unor pseudosavanti, interesaţi să-şi facă reclamă prin presă, şi abia apoi, din întâmplare, ajunge să intereseze forurile guvernamentale şi pe cele ştiinţifice.

Acţiunea lipseşte aproape cu desăvârşire, romanul fiind alcătuit din însemnările lui Hogarth despre felul în care savanţii adunaţi în fostul poligon de testări nucleare se străduiesc să descifreze **mesajul**; despre neînţelegerile dintre umanişti si realişti cu privire la metodele de decriptare; despre diferitele teorii şi axiome pe care le impune cercetarea aprofundată a cazului; despre ***oul de broasca*** si despre ***împăratul muştelor***, două experimente dezvoltate din anumite secvenţe interpretate din structura **mesajului,** experimente care au condus la realizarea unor ciudate structuri complexe, aproape vii, ce



Desen de Stanislaw Lem

se hrănesc cu energia nucleară pe care o produc prin fisiunea atomilor întâlniţi în cale. În final, aflăm că unul din cercetătorii sectorului biologic descoperă că ***oul de broască*** poate să se trasforme într-o formidabilă armă nucleară tactică, care poate lovi orice punct de pe suprafaţa planetei, în mod strict limitat.

Intervenţia specialiştilor armatei, care vor să pună mâna pe experiment, precipită lucrurile, se află astfel că mai exista un grup de savanţi, care lucrează în paralel - Contraproiectul, un conflict mondial pare inevitabil (ruşii lucrează şi ei la decriptarea **mesajului**), însă noi experimentări conduc la concluzia că, din motive necunoscute, efectul nuclear se dispersează dacă se acţionează la distanţe mai mari de câţiva metri şi umanitatea devine brusc mai raţională. Reprezentanţii Contraproiectului susţin că este posibil ca Universul în care trăim să facă parte dintr-un fenomen ciclic care, la fiecare 30 de miliarde de ani, îl contractă şi îl face să explodeze într-un uriaş Big-Bang, generînd o nouă lume.

Unda neutrinică pe care a parvenit mesajul ar face parte dintr-un Univers anterior, resorbit şi mort în prezent, emis de o supercivilizaţie care a dorit ca măcar urmaşii ei prezumtivi din lumile ulterioare să scape de la dezastru. Şi, pentru ca ei să existe, au înzestrat unda neutrinică cu puterea de a favoriza apariţia vieţii în mediile proprice pe care aceasta le va străbate în drumul ei spre infinit.

În 1970, revine la mai vechea sa pasiune pentru eseuri şi publică volumul «Fantasticul şi viitorul», pentru ca, în 1971, să arunce pe piaţă alte trei opere - «Insomnia», «Vidul perfect» şi colecţia de nuvele «Memoriile lui Ijon Tichy», cu o pronunţată tentă umoristică. Nuvelele au ca erou pe mai vechea noastră cunoştinţă Ijon Tichy, aici pe post de purtător de cuvânt al unei omeniri naive. Sub masca unor descrieri comice ale viitorului, nuvelele reprezintă o critică severă a societăţii contemporane autorului.

Cu «Vid perfect» (1971) şi «Magnitudinea imaginară» (1973), SL îşi poartă cititorii de la războaiele simple ale schelciurilor vizînd nebuniile viitorului către înapoi, spre dezvoltările intelectualiste din «Summa technologiae», cu ale sale complicate idei despre *intellectronics* (inteligenţă artificială de foarte înalt nivel) şi *phantomatics* (existenţele iluzorii, precum materializările din «Solaris»).

Tot în 1973, îi apare romanul «Invincibilul», a cărei acţiune se petrece în constelaţia Lyrei, pe planeta Regis III, în momentul crucial al colonizării acesteia de către nori de cristale lichide, care au puterea de a şterge memoria astronauţilor umani, ajunşi aici în explorare, prin fenomenul de polarizare a creierelor. Norii sunt, de

fapt, roboţi homeostatici, creaţi de către o rasă inteligentă non-umană, demult dispărută. Echipajul crucişătorului «Invincibilul» este obligat să părăsească Regis III, fără speranţa de a realiza vreodată o comunicare cu această «necrosferă».

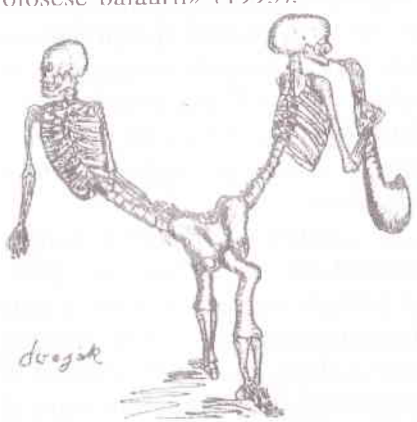
De-abia în 1986, odată cu publicarea greoiului dar virulentului atac împotriva pretenţiilor vehiculate de cunoaşterea umană din romanul «Fiasco» revine la structurile complicate ale romanelor de mari dimensiuni.

Tradus în aproape 30 de limbi, într-un tiraj total de peste 10 milioane de exemplare, SL este unul dintre puţinii scriitori est-europeni cunoscuţi în Occident. Faima câştigată i-a adus onoarea de a fi ales membru în cunoscutele asociaţii «Science Fiction Research Association» şi «Science Fiction Writers of America». În calitate de om de ştiinţă, a fost desemnat *doctor honoris causa* al mai multor universităţi şi a fost ales membru al Comisiei Academice Poloneze «Polonia 2000».

Privită în ansamblu, vasta sa operă este o naraţiune cu accente filozofice, implicînd multiple niveluri de lectură, operă care ne propune un univers fascinant, asemănător până la un punct cu acela al fraţilor Strugaţki. În general, Lem este un pesimist, un antiutopist, lucru în acelaşi timp surprinzător şi remarcabil pentru un scriitor care a trăit şi a creat în spaţiul unei Europe sufocate de flagelul comunismului doctrinar.

Temele sale predilecte sunt atragerea atenţiei asupra pericolului militarizării excesive, care a bântuit finalul secolului XX, căutarea identităţii umane şi imposibilitatea stabilirii unui contact viabil cu posibilele inteligenţe extraterestre.

Alte opere: «Dialoguri» (1957), «Hăituiala» (1965), Povestirile pilotului Pirx» (1968), «Măreţia închipuită» (1973), «Guturaiul» (1976), «Masca» (1976), «Katar» (1977), «Repetiţie» (1979), «Golem IV» (1981), «Scrieri despre Science-Fiction şi despre Fantasy» (1981), «Scena crimei» (1982), «Provocarea» (1984), "Biblioteca secolului XXI» (1985), «Pace pe Pământ» (1987), «La ce folosesc balaurii» (1993).



Desen de Stanislaw Lem

Atenţie - bandă desenată **Dodo NIŢĂ**

AUTOGRAFE PE "CARUL DE FOC"!

În 1988, eram tânăr stagiar la Depoul CFR Feteşti şi-mi omoram după-amiezele lucrînd la "Istoria Benzii Desenate din România". La un moment dat, am citit într-un almanah CUTEZĂTORII că **Radu Marian**, autorul excelentei serii BDSF comice "Misterul roboţilor", apărută pe la începutul anilor '70, era pe atunci arhitect în Constanţa. Şi cum arhitecţii nu aveau unde să lucreze în altă parte decât la Institutul Judeţean de Proiectări, odată, când am fost trimis cu balanţa contabilă la Regionala CFR Constanţa, am întrebat o doamnă mai în vârstă de la Contabilitate unde se găsea IPJ-ul. "Da' ce treabă ai dumneata la IPJ?" m-a interogat dumneaei. "Caut un arhitect, Radu Marian". "Da? Atunci să ştii că Radu Marian nu este un arhitect oarecare, ci este chiar directorul IPJ-ului şi-n plus mai e şi ginerele meu!".

Aşa s-a întâmplat să-l cunosc pe acest Arnal al României, în biroul său de director, extrem de ocupat şi solicitat în permanenţă la telefon. Şi-a făcut,totuşi, timp să stea de vorbă cu mine, un mare fan al său, şi, mai ales, să-mi arate planşele originale ale unei benzi desenate inedite, în care Sorinel şi Robidic, un puşti şi un roboţel, călătoresc împreună în trecutul istoric al ţării noastre, pe urmele unei comori misterioase - un *car de foc*. La acea dată însă banda desenată nu avea acest titlu, pe care mi-am luat permisiunea să i-l sugerez chiar eu autorului. În plus, nu am fost numai naşul acestei excelente BDSF, ci, într-un anume fel, chiar editorul ei, deoarece în 1993 colaboram cu ziarul AZI (aflat pe atunci în plină schimbare de imagine) la realizarea unui supliment de benzi desenate, intitulat MINI AZI, şi, la propunerea mea, pe parcursul întregii veri a anului respectiv, acolo a fost publicată zilnic câte o planşă, în premieră naţională, - pe o pagină întreagă de ziar - din banda desenată de Radu Marian.

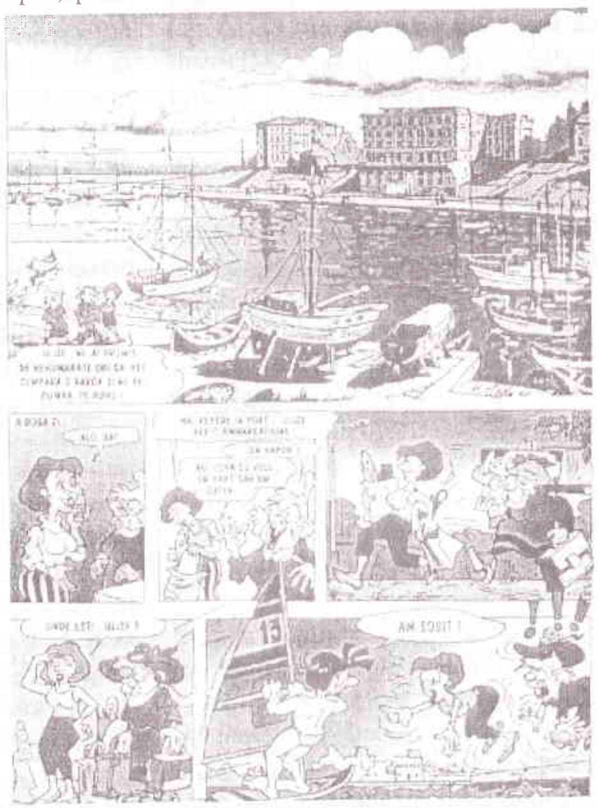
Doisprezece ani mai târziu, «Carul de foc» a fost editat în culori, sub formă de album, şi a fost lansat în cadrul Salonului BD CONSTANŢA 2005.

(material preluat din periodicul ***ARGONAUT*** *nr 7/2006)*

RADU, MARIAN

Marian Radu s-a născut la Bucureşti pe 3 mai 1951 (este fratele scriitorului SF Liviu Radu). A absolvit Institutul de Arhitectură în 1976 şi se angajează la Institutul de Proiectări Constanţa, în 1978. Între 1986-1990 este director adjunct aici, iar apoi, până în 1996, director general. După această dată, îşi înfiinţează propriul cabinet de arhitectură. În ianuarie 1990, a fost ales primul primar al Constanţei din perioada post-comunistă, dar a renunţat la post după doar câteva zile.

Talentat la desen şi pasionat încă de mic de benzile desenate, participă în 1970 la concursul BD organizat de revistele CUTEZĂTORII şi PIF GADGET şi are onoarea să primească Marele Premiu al concursului (un magnetofon!) chiar din mâinile tatălui grafic al celebrului personaj *Pif*, C. Arnal. Imediat după asta, începe să publice, în mod regulat, benzi desenate, de numai o planşă, din seria «Aventurile colegului Minitehnicus», în revista CUTEZĂTORII. În anul următor, introduce două noi personaje în seria «Minitehnicus» - puştiul Tiristor şi robotul Liţă.



În 1972, publică o excelentă BDSF cosmică, «Misterul Roboţilor», în care, alături de Tiristor şi Liţă, apare şi extraterestrul Zlop. Serialul a marcat copilăria unei întregi generaţii de cititori.

În 1973, 1977, 1978, îi apar stripuri din seria «Minitehnicus» în revistă, iar în 1985 mai multe planşe din aceeaşi serie sunt publicate în Almanahul CUTEZĂTORII.

După schimbarea regimului comunist, revine la prima sa dragoste şi imaginează un nou personaj, «Detectivul Bruno», ale cărui prime peripeţii vor fi publicate în revista ORION din Craiova.

În anul următor, îi apar în revista START 2001 câteva stripuri comice cu «Liţă şi Tiristor», iar în 1993 episodul al doilea din «Detectivul Bruno», în suplimentul MINI AZI.

În vara aceluiaşi an, cotidianul AZI îi publică zilnic, pe formatul unei întregi pagini de ziar (în premieră naţională!) serialul «Comoara misterioasă - Carul de foc» (o altă excelentă BD comică, desenată în anii '80).

În 1994, îi mai apar «Misiunea lui Pafnutie», în MINI AZI şi în ziarul CUGET LIBER din Constanţa, iar în 1995 «Dracula», în JURNALUL SF, precum şi «Bine ai venit, mamă soacră!» în revista HAZ ÎN VACANŞĂ. MR a participat la mai multe saloane BD din Franţa (Sete, în 1999, Fabregue, în 2002) şi din Luxemburg (Contern, în 2001).



Albume:

1987 - "Cristalul magic", ed. ROMÂNIA AZI, Bucureşti

1998 - "Bine ai venit, mamă soacră!", ed. PROIECT CONSULTING, Constanţa

2001 - «Bien-venue, belle-maman!» (în limba franceză), ed. DOBROGEA, Constanţa (trofeul «Sandu Florea 2002» pentru cel mai bun album al anului).

(material preluat din vol. "Dicţionarul Benzii Desenate din România", autori ***Dodo Niţă*** *şi* ***Virgil Tomuleţ****)*

Alexandru MIRONOV

REPETITIVELE CIVILIZAŢII

Ipotezele paleoastronautice m-au fascinat întotdeauna. Erich von Danniken, Robert Charoux, dispărutul meu prieten Doru Davidovici au promis întâlniri, în viitor, cu civilizaţii extraterestre, repetiţii -bănuite- ale unor rendez-vous-uri mai vechi, ale căror urme s-ar afla răspândite peste tot pe planetă, în locuri fierbinţi numite Baalbek, Tassili, Tiahuanaco, Teotihuacan, Carnac, Stonehenge, Nazca, Valea Nilului.

Am fost, am văzut, am scris paginile pe care le-aţi citit (n.n. volumul "Enigmatic, pământul"). Mintea mea educată de rigorile matematicii nu mai admite însă, acum, entuziasmul empiric care mă stăpânea înaintea plecării (n.n. într-unul din cele mai fascinante periprluri înfăptuite vreodată de om de-a lungul şi de-a latul planetei, în căutarea urmelor contactelor străvechi cu civilizaţii cosmice).

Pe Pământ, nu au călcat niciodată făpturi raţionale care să nu fi fost născute aici, pe această planetă a treia a stelei numite Soare - aşa mi se pare acum. Iar la nedumeririle rămase - frescele din Tassili, giganticul calendar de la Nazca, incredibila cultură matematică a vechiului Egipt, lespedea uriaşă de la Baalbek - aş putea răspunde că istoria Pământului are meandre care ne scapă şi o nemăsurată adâncime, de care noi suntem cu totul străini.

Timpul, marele meşter al distrugerii, roade încet şi sigur totul: munţii, continentele, amintirile. De aceea, poate, despre adevăraţii strămoşi noi nu ştim aproape nimic.

* * *

Originea omului mi se păruse, după Darwin, clară: din Cuaternar încoace, de vreo câteva milioane de ani, din maimuţele antropoide, prin adaptare la condiţiile schimbătoare ale mediului şi prin selecţie naturală, făptura numită om a coborât din arbori, s-a ridicat vertical pentru a culege fructe şi frunze de pe ramuri, şi-a oferit, vulnerabil, pieptul, şi şi-a ridicat capul, privind spre stele.

Această teorie se lipea perfect cu ipoteza lui Oparin despre apariţia vieţii în oceanul primar şi tabloul de ansamblu era perfect închegat, cu toate problemele explicate şi rezolvate.

Armonia aceasta este acum iremediabil răsturnată. Se pare că primele forme de viaţă ar fi putut apărea, totuşi, pe uscat. Şi este sigur că nu din maimuţe ne tragem: familia Leakey, tată, mamă şi fiu, ne-a obligat să revizuim cele ştiute.

Ei au efectuat, începînd din 1955, săpături în Kenya, în jurul lacului Orno, într-o vale în care activitatea tectonică a răsturnat straturile, scoţîndu-le la iveală pe cele mai vechi şi, odată cu ele, rămăşiţele unui strămoş al nostru, aproape om, numit acum Zinjantrop.

Iar vârsta acestui străbunic pare să fie mai mare decât ştia ştiinţa: 1.750.000 de ani. După Zinjantrop, a fost găsită Lucy: un schelet hominid, femelă, cu puţin mai înalt de un metru, cu capacitate craniană care indica raţiune.

Strămoaşa aceasta, botezată de cercetători cu nume modern, s-a dovedit a fi îngrozitor de bătrână: ea s-a născut, a trăit şi s-a petrecut din viaţă cu aproape 4.000.000 de ani în urmă!

Alături de familia Leakey au apărut lângă Omo paleontologi de toate naţiile. Solul a fost răscolit. Sute de resturi de hominizi şi sute de mii de resturi de vertebrate au fost scoase la iveală. Istoria omului a început să prindă contur. Australopitecul, descoperit în 1939 în Tanzania, şi-a găsit locul.

Rămăşiţele Ramapitecilor, dezgropate în Asia, Grecia, Turcia, Ungaria şi-au spus partea lor de poveste. La Fayoum, în Egipt, s-a descoperit o fosilă care are toate şansele să fie strămoşul comun al marilor maimuţe şi al omului. Vârsta - 40.000.000 de ani. S-au amestecat biologii.

S-a stabili că marile maimuţe şi omul oploşesc un virus cancerigen, numit acum *particula C*. Sunt şanse ca această particulă C s-o moştenim tocmai de la acel srămoş îndepărtat. În Asia, şi la om, şi la maimuţele actuale, virusul C prezintă acum o formă degenerescentă, îmbătrânită.

Ideea: gazdele lor fiind mai bătrâne decât europenii şi africanii, oamenii Asiei sunt cei mai bătrâni din lume. Şi iată cum ar putea să arate unul din scenariile privind istoria omului...

Acum 40.000.000 de ani, unui individ misterios, botezat de paleontologi Propliopitec, i se întâmplă un accident: dă naştere unor urmaşi cu 46 de cromozomi, în loc de 48, numărul normal. Cauza: necunoscută sau, poate, particula asta C, cancerul originar.

Zigotul cu 46 de cromozomi, urmaşul adică, se reproduce şi dă naştere unui nou zigot, care după toate regulile cunoscute ar fi trebuit

să fie steril. Dar nu este! Un alt accident genetic se produce, descendenţii se înmulţesc, caracterele lor diferă de cele ale străbunului - un alt număr de cromozomi, altă încărcătură de mesaje în gene - şi aşa are loc separaţaia: o ramură naşte marile maimuţe, o alta Kenyapitecii.

Timpul trece, vegetaţia din această parte a lumii, primul leagăn şi singurul Rai al omului, se răreşte, Kenyapitecii - făpturi deja ajunse aproape de pragul raţiunii - pleacă, acum aproape 20.000.000 de ani, într-un exod pe care resturile fosile ni-l descriu destul de exact: urcă în nordul Africii, trec Mediterana - geologii au calculat că, până acum 6.000.000 de ani, marea asta era mult mai seacă - trec peste teritoriile de astăzi ale Italiei, Ungariei, Turciei, Pakistanului, Indiei şi ating pământurile de acum ale Chinei.

Pe drum, devin perfect verticali, capacitatea craniană li se dezvoltă continuu şi ajung în Extremul Orient la stadiul de Homo habilis, cam acum 4.000.000 de ani. Cu memoria exodului înscrisă în această misterioasă porţiune a creierului, care înregistrează la atâtea specii migraţiile, o parte din ei se întorc către Edenul părăsit cândva.

Alte grupuri nu reuşesc voiajul până în China şi fac returul, în milioanele de ani anterioare. Unii indivizi nimeresc la vechile locuri, acum inospitaliere dar proprice dezvoltării acestui enigmatic virus C, care face ravagii.

Din Homo habilis, în China, apare Homo erectus, cu 2.000.000 de ani în urmă, şi ne lasă urme: Pitecantropul de Java, Sinantropul de Pekin. Cei din specia Homo habilis, întorşi sau rămaşi pe traseu la dus, se dezvoltă şi ei.

Condiţiile diferite de viaţă creează, de-a lungul milioanelor de



ani, rasele. Inteligenţa se devoltă. Grupurie se organizează.

Omul devine puternic. Progresează. Inventează uneltele, agricultura, roata, civilizaţiile. Se răspândeşte peste tot. Trece din Asia în America, în timpuri imemoriale, poate pe vremea lui Erectus. Migrează în Oceania. Invadează Nordul, mergînd din stepele Siberiei până în pădurile Europei. Coboară până în sudul Africii. Îşi găseşte, poate, loc pe un alt continent, acum fund al Oceanului Atlanic - cu 1.000.000 de ani în urmă multe lucruri vor fi fost, geologic, cu putinţă.

Atinge, cred eu, stadii superioare de dezvoltare. Cu totul superioare celor pe care istoria convenţională le cunoaşte. Pentru că, cele 3.000.000 de ani cu care în ultima vreme antropologii au împins originea omului spre trecut, trebuie să dea mai mult teren, în timp, şi lui Homo sapiens...

* * *

Sau un alt model, mult mai recent, născut de amestecul biologiei moleculare într-un alt teritoriu care, până nu demult, aparţinea doar antropologilor.

Reprezentanţii biologiei moleculare susţin că antropologia este mai puţin ştiinţă şi mai mult artă. Pe de altă parte, biologi moleculară este o ştiinţă proaspătă - microscopul electronic, «bisturiul genetic», computerul, «amprentele» genetice sunt instrumente şi tehnici pe care le folosete curent această ştiinţă şi ele sunt, faţă de metodele antropologiei, mult mai exacte.

Ultima «ispravă» a specialiştilor în biologia moleculară demonstrează că, într-adevăr, posibilităţile pe care le deschid investigaţiile lor sunt pur şi simplu fantastice..

Dar despre ce este vorba?

Într-un articol apărut nu demult în reputat revistă «Nature», Allan Wilson din Berkeley, Rebecca Cann, de la Universitatea Haway şi Mark Stoneing din aceeaşi Universitate Berkeley, descriu experimentele întreprinse pe ADN-ul a 147 de indivizi din cinci regiuni geografice ale lumii.

Nu s-a examinat ADN-ul din nucleul celular ci acela mitocondrial - mitocondriile fiind substructuri furnizoare de energie ale celulei.

Motivul: cromozomii nucleici ai unui individ provin de la ambii părinţi şi amesteul lor are loc cu fiecare nouă generaţie; ADN-ul mitocondrial din spermatozoid nu supravieţuieşte însă după fertilizare, ceea ce înseamnă că aşa-numitul ADN mitocondrial matern se păstrează şi se transmite intact, generaţie după generaţie...

De fapt, nu chiar atât de intact, au loc şi mutaţii, dar acestea se petrec la perioade fixe, cunoscute deja de biologi. Ei bine, tocmai «măsurînd» aceste mutaţii pe diferite exemplare

umane de astăzi dacă există, în timp, o covergenţă - şi dacă da, când s-a petrecut desprinderea.

Au fost prelevate, în consecinţă, 147 de mostre de ADN-mt, «forfecate» cu enzime de restricţie, iar rezultatele au fost trecute pe computer - pentru a se încerca construirea unui fel de «arbore genealogic» pentru fiecare exemplar uman.

Spre uluirea generală, diferenţele au fost atât de mici, încât concluzia unei molecule comune de acid dezoxiribonucleic mitocondrial s-a impus de la sine!

Cu alte cuvinte, computerul - şi întregul experiment, realizat cu mare acurateţe - indică pentru toţi cei 147 de indivizi, selecţionaţi de pe continente diferite, un strămoş matern comun!

Un fel de «Evă», extrapolează biologii, nu singurul exemplar din vremea ei - cu şanse de evoluţie spre Sapiens sapiens - ci singurul exemplar care, datorită unui şir de şanse, a reuşit să-şi prelungească şi să-şi dezvolte «coroana» arborelui genealogic, producînd, la fiecare nouă generaţie, un urmaş de sex feminin!

Mai mult, extrapolînd mai departe: faptul că cei 147 de idivizi aleşi pentru experiment reprezintă rase şi grupuri diferite sporeşte posibilitatea a absolut toţi membrii societăţii umane actuale să aibă o mamă comună, deoarece diferenţierile dintre indivizii speciei Sapiens au apărut, se pare, mai ales pe parcursul ultimelor câteva zeci de milenii...

Iar mesajul trimis de strămoaşă prin ADN-ul mitocondrial vine către noi - calculează biologii şi computerul lor - dintr-un punct în timp situat între 140.000 şi 280.000 de ani în urmă.

Biologii consideră uluitor şi faptul că analiza ADN-mt-ului exemplarelor umane din zona subsahariană, considerată de antropologi drept «leagănul» omului, prezintă, într-adevăr, cele mai mari diferenţe în interiorul grupului, confirmîndu-le ipoteza: ADN-ul lor mitocondrial a avut la dispoziţie pentru a se modifica un răgaz mai lung.

O întrebare se strecoară de la sine: dar... Adam? Ei bine, nu, spun biologii, un soţ -sau mai mulţi - ai Evei nu pot fi căutaţi în timp, din păcate. Schimbînd însă piesele pe eşichierul acestui joc, îi putem găsi omenirii un strămoş, dar altfel...

Un Adam există, spun specialiştii în biologie moleculară, un individ care a existat cu siguranţă în istoria «Evei mitocondriale» - tatăl ei...

Extraordinara ipoteză confirmă deci, în mare parte, tabloul descris de antropologi. Şi mai confirmă şi faptul că, în toate domeniile, uneltele cunoaşterii se modernizează: ADN-mt-ul, de pildă, această moleculă atât de promiţătoare pentru arheologie, înseamnă pentru ştiinţele care privesc lumea vie un semnal de alarmă: secolul al XXI-lea este aproape, cu extraordinarele lui surprize.

Şi lumea n-o să mai fie niciodată la fel.



* * *

Civilizaţii au mai existat deci înainte - şi nu numai una. Cea de dinaintea noastră a fost distrusă de o catastrofă cumplită - potopul biblic - pe care geologii l-au localizat cam acum 11.000 de ani. Înaintea ei vor fi fost altele.

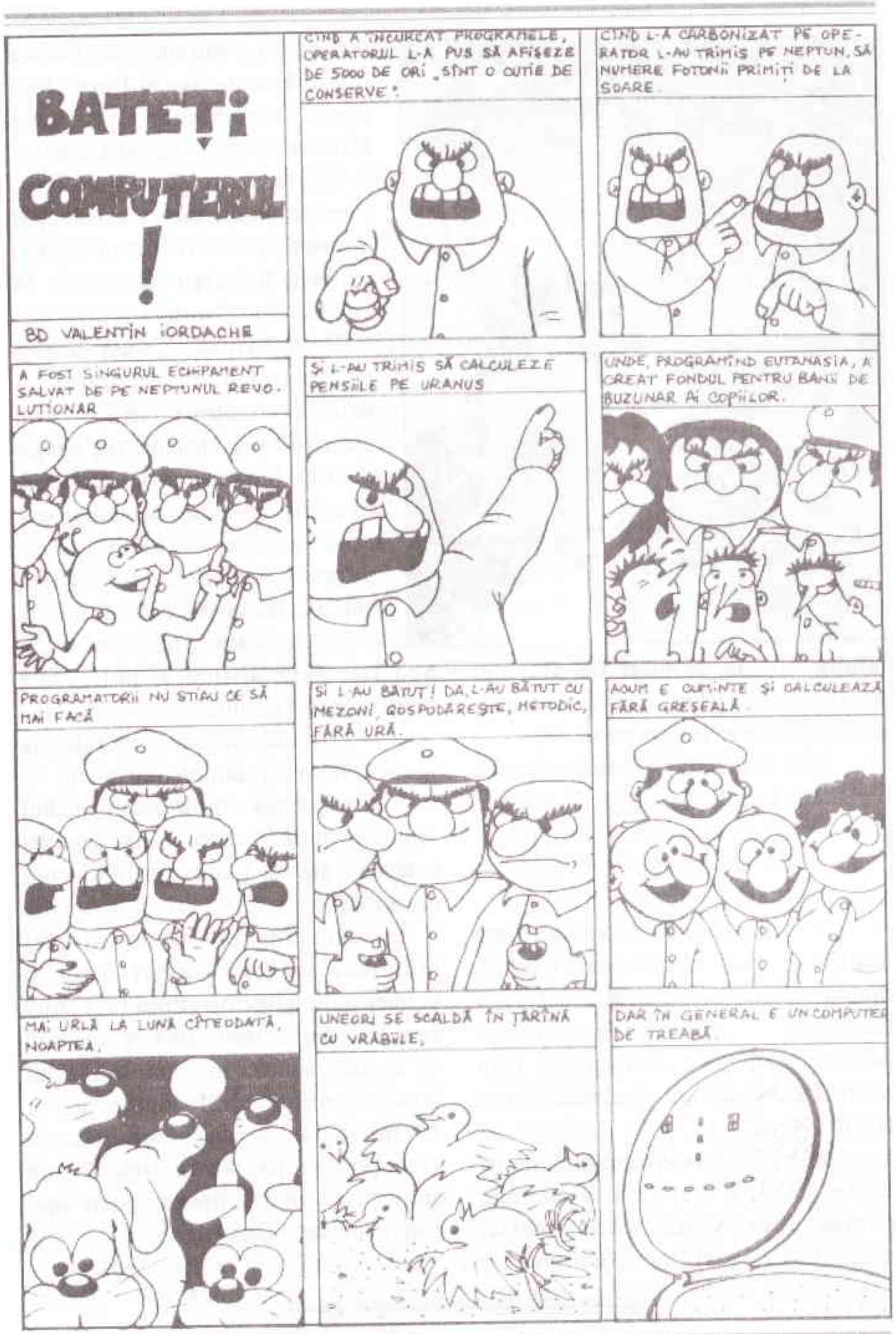
Oamenii ştiau poate încă de pe atunci ce sunt stelele şi planetele, cunoşteau calculul matematic, alfabetul, îşi explicau fenomenele naturii, inventau, construiau oraşe. Dar nu aveau forţa să se apere de haosul pe care Pământul, planetă încă tânără, îl năştea din când în când. Piereau mulţi, pierea civilizaţia, supravieţuitorii uitau totul, urmaşii trebuiau să o ia de la capăt.

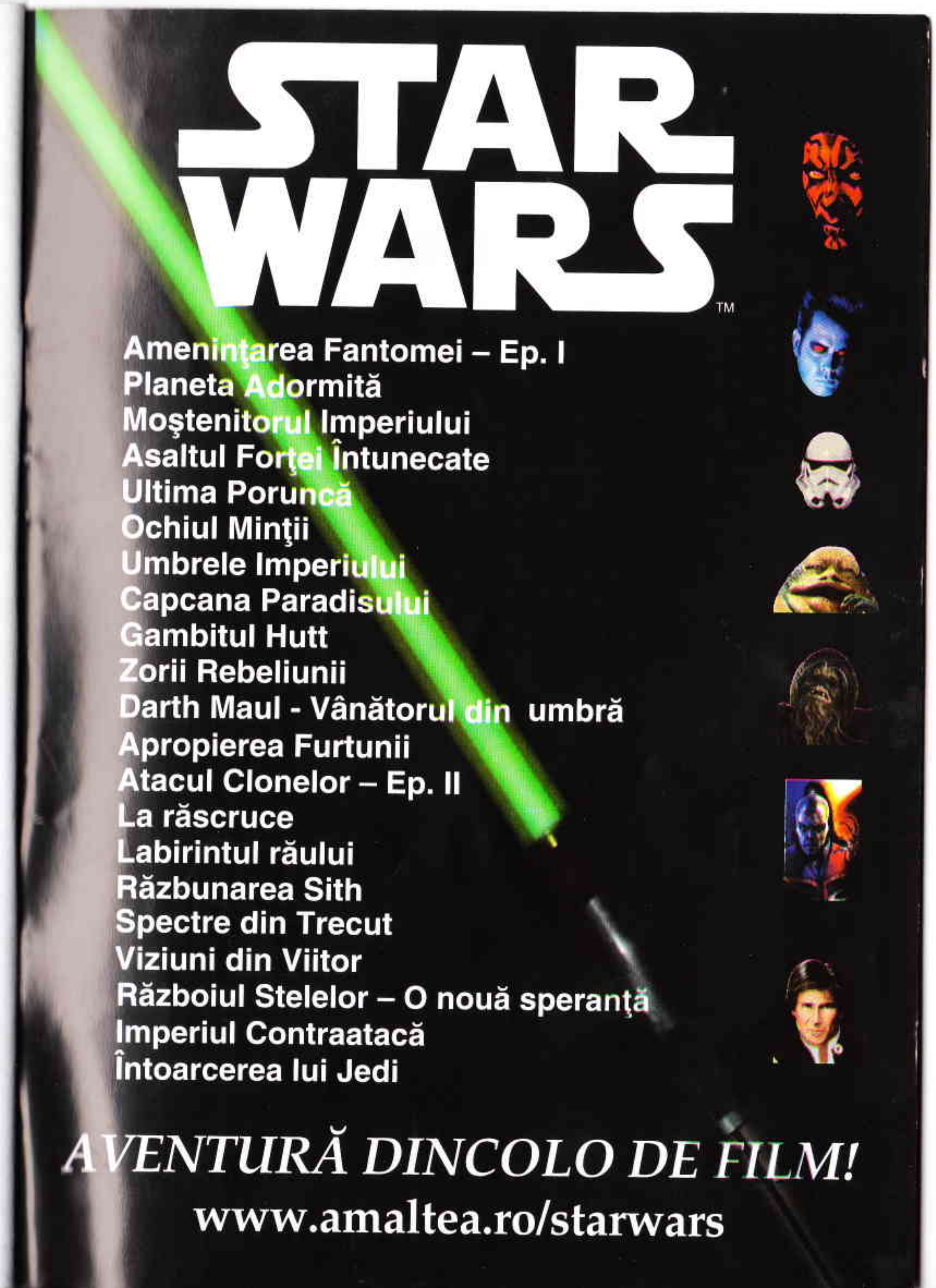
Nu, nu vreau să spun cu asta că Spengler are dreptate, nu orice civlizaţie poartă în sine germenii autodistrugerii; susţin doar că făptura om nu era încă, în zecile de mii de ani anterioare erei noastre, suficient de puternică pentru a-şi purta singură de grijă.

Şi că acum este. Aceasta, a noastră, este ultima şi definitiva civilizaţie a Omului.

O nouă mutaţie generalizată -geneticienii au demonstrat-o- nu va mai avea loc, noi reprezentăm capătul lanţului vieţii. Specia Homo sapiens este cea aleasă pentru drumul spre eternitate.

Şi, în afara catastrofei atomice, posibilă numai datorită culmei de inteligenţă atinsă de Homo sapiens, dar extrem de improbabilă ca urmare a unui instinct străvechi, rămas în noi din străfundurile sutelor de milioane de ani scurse de la apariţia vieţii - instinctul de conservare - nimic nu mai poate opri marşul nostru către stele.


BATEȚI COMPUTERUL!
BD VALENTIN IORDACHE
CÎND A ÎNCURCAT PROGRAMELE, OPERATORUL L-A PUS SĂ AFIȘEZE DE 5000 DE ORI „SÎNT O CUTIE DE CONSERVE".
CÎND L-A CARBONIZAT PE OPERATOR L-AU TRIMIS PE NEPTUN, SĂ NUMERE FOTONII PRIMIȚI DE LA SOARE.
A FOST SINGURUL ECHIPAMENT SALVAT DE PE NEPTUNUL REVOLUȚIONAR
ȘI L-AU TRIMIS SĂ CALCULEZE PENSIILE PE URANUS
UNDE, PROGRAMÎND EUTANASIA, A CREAT FONDUL PENTRU BANII DE BUZUNAR AI COPIILOR.
PROGRAMATORII NU ȘTIAU CE SĂ MAI FACĂ
ȘI L-AU BĂTUT! DA, L-AU BĂTUT CU MEZONI, GOSPODĂREȘTE, METODIC, FĂRĂ URĂ.
ACUM E CUMINTE ȘI CALCULEAZĂ FĂRĂ GREȘEALĂ.
MAI URLĂ LA LUNĂ CÎTEODATĂ, NOAPTEA,
UNEORI SE SCALDĂ ÎN ȚĂRÎNĂ CU VRĂBIILE,
DAR ÎN GENERAL E UN COMPUTER DE TREABĂ.


STAR WARS™
Amenințarea Fantomei – Ep. I
Planeta Adormită
Moștenitorul Imperiului
Asaltul Forței Întunecate
Ultima Poruncă
Ochiul Minții
Umbrele Imperiului
Capcana Paradisului
Gambitul Hutt
Zorii Rebeliunii
Darth Maul - Vânătorul din umbră
Apropierea Furtunii
Atacul Clonelor – Ep. II
La răscruce
Labirintul răului
Răzbunarea Sith
Spectre din Trecut
Viziuni din Viitor
Războiul Stelelor – O nouă speranță
Imperiul Contraatacă
Întoarcerea lui Jedi
AVENTURĂ DINCOLO DE FILM!
www.amaltea.ro/starwars